

F.K.-Nytt

Danmark-albumet.

Vårt nye F.K.-Danmark-album har oppnådd like stor popularitet som sine forgjengere. Vi er på det nærmeste utsolgt, men enno finnes det album å få hos frimerkehandlerne og hos en del bokhandlere. Det lønner seg derfor ikke å vente, for nytt opplag vil ikke bli trykket.

Danmark spesialkatalog.

Vi meldte i forrige nummer av F.K.-Nytt at den danske spesialkatalogen var utsolgt. Vi har no fått hjem et lite opplag til og dette er fordelt hos frimerkehandlerne som altså har et begrenset opplag til salg. Prisen er kr. 4,00.

Sverige-albumet.

Vi får stadig forespørsler om Rex Sverige-album, men kan bare melde at dette er helt utsolgt. Dette gjelder albumet på kartong. Enno har vi et lite opplag på papir i Schaubek format, men heller ikke dette opplaget rekker langt.

„Julegaven i år“.

Vi begynner no å nærme oss julen og de første juleheftene er allerede kommet på markedet. Vi akter ikke å utgi noe julehefte, men kommer med et Populær-album som vi håper skal komme til å

svare til navnet. Det er et album inneholdende Norge, Sverige og Danmark etter hovednumrene i AFA. Albumet blir på ca. 50 sider i samme utførelse som våre tidligere album. Albumet passer best for unge samlere og begynnere og det bør bli «julegaven i år».

Utvalgshafter.

Omsetningen av våre utvalgshafter har i det siste gått bedre enn noensinde så no begynner det å melde seg behov for flere hafter. Vi får hver dag anmodninger om utvalg så de som har dubletter liggende bør sette opp disse og sende dem inn til omsetning no mens prisene er gode. Hvis De ikke er oppmerksom på betingelsene så skriv inn etter disse. Utvalgshafter til oppsetning får De kjøpt hos oss.

Anbudssalg til høsten.

Vi håper å kunne lage et anbudssalg til høsten igjen og tar imot bedre objekter til dette. Vi forbeholder oss å returnere de ting som ikke passer. Objektene bør være prima og ikke ligge under kr. 20,—. Det er selvfølgelig størst interesse for bedre skandinaviske merker, men også bedre ting fra de populære europeiske land oppnår gode priser. Ved innsendelse bør objektene være påført nummer etter Michel.

FRIMERKEKOMPANIET

TOLLBUGATA 4 · BOKS 684 · OSLO · TELEFON 25 052

POSTGIRO 100.57 · TELEGR. ADR.: „STAMPS“

Frimerke serier

Danmark, Barnehjelp f.d.b.	kr.	0,50
Estland, Frimerketsjub.	»	8,50
» 50 forskjellige	»	12,50
Finnland, Postkontor 7 og 9 Mk. »		2,50
Ostland, Hitler med overtrykk ... »		8,25
Romania, 2 års krig, tils. 600 Lei (oppl. 50 000)	o »	25,—
Ungarn, Horty sørgemerke 1943 o »		1,—
Rylund spesialkatalog 1944	»	1,50
Utvalgshefter med svarte felter . »		0,25

Kun komplette serier. — o betyr ubrukt.
Porto ekstra. — Bestillinger på nyhets-
servise mottas.

Torkild Toedte

POSTGIRO 67011

HAUGESUND

Min nyhetstjeneste

anbefales

Kan ikke love å skaffe alt,
men hittil har leveransen vært
ganske rikholdig.

A. JENSENS FRIMERKEFORRETNING

THV. MEYERSGT. 61, OSLO

SVEITS, et interessant samleområde!

50 forskjellige Sveits	kr.	1,75
100 » »	»	5,—
50 » «Pro Juventute» . »		15,—
100 års jubileum 1943 (1)	»	0,35
Forbundsfest 1943 (2)	»	2,—

INNSTIKKBØKER

i ekstra solid utførelse:		
Lommeformat 6 blader, 36 striper	kr.	2,75
Stort format 10 » 70 » »		5,—

**OLAV DANIELSEN, postboks 9
ARENDALE**

Vi har noen eksemplarer igjen av

De-No-La Utstillingens

K A T A L O G

Inneholder bl. a. Katalog
over Norsk Luftpost
(av Dan Thune-Larsen).
Pris kr. 0,75 plus porto.

OSLO FILATELIST-KLUB

BOKS 293 — OSLO

Alle bør eie standardverket

Norske Poststempler 1846—1894

Pris kr. 3,— plus porto 20 øre

Utgitt av:

OSLO FILATELIST-KLUB — Boks 298, Oslo

Medlemmer i

OSLO FILATELIST-KLUB JUNIORGRUPPE B

ønsker å bytte frimerker med junio-
rer i andre filatelistklubber rundt
om i Norge.

Henvendelse skjer skriftlig til O.F.K.
juniorgruppe B's formann, adr.:

J. P. WLEÜGEL

Roa terrasse 24, Roa pr. Oslo

Den som sender meg 200—500 bedre
merker fra sitt land vil motta samme
verdi i sveitsiske merker.

Heinrich Urech

Kirchbühlweg No. 7, Zürich III, Schweiz

**NORSKE FRIMERKER
1856—1910 kjøpes.**

Arne Lütke Olsen
POSTBOKS 144, STAVANGER

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE
UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: JARLE O. STENSDAL

Redaksjonens adresse:

Postboks 46 — Høvik

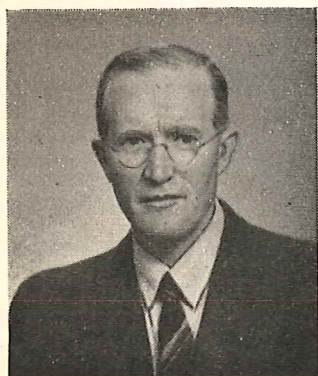
NR. 5-6

1943

2. ÅRG.

Johs. Jellestad

50 ÅR

JOHS. JELLESTAD

Bergenserens Johs. Jellestad, en av Norges ledende filatelister, kan den 1. oktober feire sin 50 års fødselsdag og vil bli hyldet fra nær og fjern som en av pillarene innen vår hobby.

Jellestad er allerede omgitt av nesten mytisk glans for mange av våre samlere, hans navn alene er tilstrekkelig til å avgjøre store stridigheter. For når det heter om noen norske frimerker at «de er typet av Jellestad» — så er siste ord sagt, mot Jellestads typing finnes ingen rettsmidler, dommen står urokkelig ved makt. Det er ikke sovende Jellestad har nådd en slik filatelistisk posisjon som han har i dag, nei, han hører til de aller mest våkne og gjennom 25 års samler- og forskervirksomhet er det lyktes ham å løse flere problemer enn kanskje noen annen nolevende filatelist har funnet klarhet i.

Johs. Jellestad var 25 år gammel før han for alvor ble interessert for frimerker. Han fikk medlemskap i Bergens Filatelist-Klub den 15. januar 1919 og etter et års forløp var han også

medlem av Oslo-klubben. Det gikk Jellestad som så mange andre samlere at han begynte med «hele verden», solgte denne — og tok fatt på Norden med Norge som spesialområde. Jellestad hører til de metodiske naturer, han fant snart fram til felter i frimerkenes verden hvor metodikken manglet, men hvor hans arbeide kunde bringe forskningen videre. Allerede i 1923 kunde han offentliggjøre sin første artikkel om frimerker, den omhandlet 12 øre grønt av 1877-utgaven med platebeskrivelse. Artikkelen fikk plass i Nordisk Filatelistisk Tidsskrift, som allerede i 1924 bragte en artikkelserie av den unge samler — det var Jellestads arbeide over den første posthornutgaven, skillingsmerkene 1872—75. Arbeidet vakte betydelig oppsikt, ble oversatt til engelsk og tysk og førte til at Jellestad skrev sin monografi over 1872-utgaven samtidig med at han viste sin samling på Oslo Filatelist-Klubs internasjonale frimerkeutstilling i september samme år. Samlingen innbragte bronsemedalje, for monografien fikk Jellestad sølvmedalje.

Etpar år senere samarbeidet Jellestad med dr. Justus Anderssen om en del artikler angående 1856-utgaven for det amerikanske tidsskrift «Collector's Club Philatelist». Jellestads tegninger av platevariasjonene vakte stor oppsikt i frimerkenes verden og ga ham det ry for nøyaktig og solid tegning som siden har vært hans sikre attribut.

Allerede på denne tid var Jellestad i full gang med forarbeidene til løsning av den største gåte norsk filateli den gang kjente: rekonstruksjon av Norge nr. 1. I 1929 valgte Jellestad som medlem av Katalog-komiteen og påtok seg samtidig å montere vår siste skillingsutgave ved Oslo-klubbens retrospektive utstilling over norske frimerker. Innsamlingen og undersøkelse av det store materiale som trenges for slike arbeider

hadde alt i 1927 ført til dannelsen av den eien- dommelige «Bytteklub for specialsamlere av Norge» hvorigjennom det siden er lyktes å skaffe til veie et langt større materiale enn tidligere forskere kunde regne med. Et stort mate- riale var særlig nødvendig da Jellestad gikk løs på sin hovedoppgave — opplating av nr. 1 — men det ble den berømte 39-blokk av merket på utstillingen i Oslo 1930 som skaffet de siste nød- vendige opplysninger og gjorde det mulig for Jellestad å fullføre arbeidet og begynne — med tegninger — offentliggjørelsen allerede sommeren 1930. Resultatet er siden oversatt og trykt i flere utenlandske fagtidsskrifter.

Blant Jellestads senere arbeider kan nevnes en artikkelrekke fra 1933 i «Nordisk» om norsk dampskipspost i 100 år samt Katalog over utkast og prøvetrykk til Norges frimerker (1941). I vårt tidsskrift har han hittil offentliggjort artikler om «Norges første flygepost» samt «Brevkort- klisjeer i frimerketrykkingen» og skal i tiden framover redegjøre for alle varianter og typer som kjennes på Norges frimerker.

(Forts. fra nr. 1/1943.)

Hannover

Av *skipsreder A br. Od fjell*

Posten var i flere århundred i hendene på huset Thurn & Taxis, men den 1. desember 1850 utkom det første frimerke. 1 Gutengr. — lys gråblå.

Stemplet var gravert av von Fickenscher, Hannover. Framstillingen av trykkplaten og selve trykningen utførtes i «Senator Culemann- schen Schriftgiesserei und Buchdruckerei» ved hjelp av håndpresse og på papir fra G. W. Quiril u. Co.s papirfabrikk i Osnabrück.

Papiret hadde en firkantet ramme som vm. Rød gummi ble valgt da den lettere kunde kon- trolleres og da den etterlot seg litt røde rester om frimerket falt av brevet.

Frimerkets tegning viser det engelsk-hanno- verianske våpen med løve og enhjørning til å holde skjoldet, og husets devise «Suscipere et finire» i et bånd under.

Hannovers mynt var 1 Thaler à 24 Guten- groschen à 12 Pfennige. Etter 1. oktober 1858 ble 1 Thaler = 30 Silbergroschen à 10 Pfennige.

Et bredt bånd danner frimerkets ramme med innskrift — t. v. «Franco», t. h. «Ein G.Gr.», under «Hannover» med et «1 tall» i hvert hjørne, og i midten et stort I med «Gutengr.» inne i. Svart trykk på lysegråblått papir.

Frimerkets gyldighet var innenlandsk og til Hannovers postkontorer i Bremen, Bremerhaven, Hamburg, Hagenburg, Ritzbüttel (Hamburg) og Vegesack (Bremen). Arket var 120 = 12 × 10. Her er på dette første frimerke intet tegn eller skrift i arkets marginal.

Den 21. juli 1851 utkom en serie på 4 fri- merker:

1 Gutengr. — grågrønt og gulgrågrønt papir, brukt på mattfiolett papir forekommer, tidligste kjente stempel er 15. februar 1855.

1/30 Thaler (1 Silbergroschen) lakserødt papir.

1/15 Thaler (2 S.gr.) gråblått papir.

1/10 Thaler (3 S.gr.) svovelgult og oransje- gult papir.

Til 1 Gutengroschen ble det gamle stempel

Sine samlinger har Jellestad lagt fram på flere store utstillinger, deriblant i Bergen 1919, Oslo 1924, New York 1926, Oslo 1929, Stavanger 1936 og Kjøbenhavn 1937.

Det er unødvendig å si at Jellestad har inne- hatt mange tillitsverv og fått også andre beviser for sin popularitet, men det bør nevnes at han gjennom mange år har vært viseformann i Bergens Filatelist-Klub hvor han innehar stor- kors av hus-ordenen «Den blå løve» mens han er kommandør av Oslo-klubbens «Gylne Post- horn». Jellestad har vært og er medlem av Katalog-komiteen, medlem av Redaksjonskomi- teen for Nordisk Filatelistisk Tidsskrift og med- lem av styret for Norsk Filatelistforbund.

Stillferdig og beskjeden — unntagen når han møter ufunderet faglig motstand — er Johs. Jelle- stad typen på den nærsagt ideale filatelist. Denne beskjedenhet omfatter ikke bare det filatelistiske, men er hos Jellestad en av de personlige egen- skaper som gjør at han er elsket av sine kame- rater like meget som han er respektert av sine kolleger innen filatelen.

benyttet. Til de nye verdier forarbeidet von Fickenscher nye stempler. Plateoppsetting og trykking utførtes av det Culemanske trykkeri (alle Hannover-frimerker er trykt av dette firma). Disse frimerker fikk i arket numme- rerte rekker fra 1 til 12 på sidene og 1 til 10 oppe og nede. Vm. — ekekrans dannes av to bøyde ekekvister med løv. De nye verdier var blitt nødvendig da Hannover gikk inn i den tysk- østerrikske postsammenslutning. Denne krevet at 2 S.gr. skulde være på blått papir, derfor kom fargeforandringen av 1 Gutengr. papir. Samtlige verdier finnes med vm. omvendt.

Halverte frimerker finnes i samtlige utgaver, sier Hugo Krötsch.

Ifølge sirkulære av 17. juni 1834 hadde Han- nover en usedvanlig tariff for trykksaker, skriver hr. E. Hoffmann i Kohls Briefmarken Handbuch. Bestemte bokhandlere hadde portofrihet inntil en viss vekt. Denne begunstigelse ble etter hvert begrenset og tilslutt opphevet, hvorpå en ny tariff av 1. okt. 1850 settes ikraft og foranlediget 3 Pf. frimerke av 1853.

Den 15. april 1853 utkom et 3 Pfennig fri- merke. Det nye stempel er gravert av von Fickenscher. Papiret er hvitt. Vm. ekekrans. Fargen er matt rosa. Dette frimerke benyttedes på korsbåndforsendelser.

I juni 1855 utkom 1/10 Thaler med finmasket nettovertrykk i gul farge uten vm., og de andre verdier utkom med farget, grovere, større masket nettovertrykk d. 1. januar 1856.

3 Pfennig matt rosa med svart og grå (1857) nettovertrykk.

(Når overtrykkets farge forandres fra svart til grått skyldes dette at det svarte forstyrret den rosa farge.)

1 Gutengr. svart med grønt nettovertrykk.

1/30 Thaler svart med rosa nettovertrykk.

1/20 Thaler svart med blått nettovertrykk.

I januar 1857 utkom 1/10 Thaler med større masker i gult nettovertrykk.

Denne utgave fikk i arkmarginalen en rammetegning. Denne ramme besto av 120 stykker nettovertrykk, for hvert merke hadde sitt eget overtrykkstempel, hvilket lett sees på hvert frimerke. Man finner dog at nettet kan være sammenhengende, hvilket igjen skyldes forskyvning av overtrykkstempelen.

Også denne utgave har rosa gummi.

Den 15. februar 1859 utkom 3 Pf. rosa uten nettovertrykk og uten vm., og samtidig kom samtlige verdier med kong Georg V's billede. Dette merke er gravert av mynttegnen Brehmer, Hannover, etter en buste. Trykt av Culemann i ark på 120 — med rekkene nummerert på sidene, mens der under til venstre står årstallet i store tall og til høyre et opplagsnummer. Marginalrammen opphørte med nettovertrykkets slutt. Den røde gummien har nyanser i rosa og oransje.

I 1908 fant man i et av de større postkontorer en kiste med 1859—1864 frimerker. Disse ble bortauksjonert d. 9. desember 1910.

Lageret besto av:

1859	—	1 gr. utagget	45 820	stk.
		2 » »	12 960	»
1861	—	3 » »	5 040	»
		10 » »	1 560	»
1864	—	3 Pf. rulettet rød gummi		1 653	»
		3 » » hvit »		3 149	»
		1 gr. » rød »		3 000	»
		1 » » hvit »		8 169	»
		2 » » hvit »		99	»
		3 » » hvit »		519	»

Endel av arkene hadde vært sammenklebet, og så ut å være sekunda varer — returnert fra postkontorene.

Auksjonen innbragte poststyret i Berlin Mk. 105 700,—. 10 gr. gikk for Mk. 20,— pr. stk.

Dette store lager av postfriske frimerker og med årstall på, ga samleren opplysning om farge-nyansene:

1861	—	1 gr. frisk rosa.
		1 » matt rosa, tykt papir.
		1 » dyp rosa nesten transparent.
1862	—	1 » karmin, tykt papir.
		1 » matt rød, tykt papir.
1863	—	1 » vinfarge (fiolettrød) transparent.
1864	—	1 » rosa med hvit gummi.
1864	—	1 » matt rosa med hvit gummi.
		1 » dyp rosa med hvit gummi.

Med det nødvendige materiale kan arkene rekonstrueres. Man antar, at når årets trykning var ferdig løste trykkeriet platen fra hinannen, men når det ved neste trykning skulde sammen-settes fikk jo de enkelte stempler en ny plass i arket. Om dette skriver hr. G. C. Alston i The London Philatelist — jan. 1921 — at han har noen ark av 2 gr. hvor stemplene i 1861-platen har en ganske annen plass enn i 1862-platen, idet han beviser dette ved å gi kjenne-tegnene på 1861 arket og hvor de samme kjenne-tegn finnes i 1862-platen.

Den 1. april 1860 utkom ½ gr. frimerker — posthorn og krone — i svart på hvitt papir uten vm. — med hvitgulig gummi, seinere — fra slutten av 1863 — med rosa gummi.

Den 1. mars 1861 utkom 10 gr. gulgrågrønt med kongens billede, samme tegning som 1859-utgaven, kun er verditalleene 2 mm i stedet for 1½ mm. Uten vm. — rosa gummi. Dette frimerke var beregnet til å betale porto til utlandet

med. Det ble kun solgt fra de større postkontorer. At ubrukte er mere alminnelige og billigere enn brukte skyldes, at Preussen under besettelsen i 1866 tok en stor del med til Berlin. Seinere er disse litt etter litt kommet ut til samlere.

Den 10. november s. å. utkom 3 gr. i brun farge, — lysebrun og gråbrun. Uten vm., rosa gummi. Fargeforandringen skyldes bestemmelse i den tyske postforening i mars 1861, ifølge hvilken det besluttet at de tyske stater best mulig skulde holde ens farger.

Den 1. desember 1863 utkom 3 Pfenning i ny farge, matgrøn og gulgrøn. Uten vm., rosa gummi er det alminnelige, hvit gummi er sjelden. Det gamle stempel ble oppgravert, hvilket sees på bokstavene i båndet over tegningen. I den første 3 Pf. av 1853 står «Ein Drittel Silber-groschen», mens der seinere står «Drei Zehntel Silber-groschen». Forandringen skyldes myntforandring av 1858 (1 Thaler å 30 Silber-groschen å 10 Pfenning). Forklaringen på at dette frimerke finnes med hvit gummi skyldes tilfellet, sier den tyske spesialist hr. Decker, idet noen ark av 1864 ikke ble rulettet.

Rulettingen av frimerkene fant sted i 1864 for alle kurserende verdier uten 10 gr.

3 Pfenning gulgrøn — juli 1864.

½ Groschen svart — 15. desember 1864.

1 » rosa — juli 1864.

2 » ultramarin — oktober 1864.

3 » gråbrun — august 1864.

3 Pf. forekommer på det alminnelige tykke papir og på tynt papir. Det siste har bare hvit gummi, mens tykt papir har mest rosa og sjelden hvit gummi. ½ gr., 1 gr. og 3 gr. er sjeldnest med rosa gummi. 2 gr. kjennes kun med rosa gummi. 1 gr.-platen ble oppgravert da trykket er bedre enn de sist foregående år.

Den 1. oktober 1866 etter Preussens okkupasjon av Hannover ble Hannovers frimerker satt ut av kurs og restopplaget brent, med de unntagelser som tidligere er nevnt. Man finner brev med Hannovers og Preussens frimerker på samme brev.

Der er i det 300 side-arbeid om Hannover i Kohls Handbuch intet nevnt om frimerkeopplaget eller utgavenes størrelse.

Her er adskillig *nytrykk* — fra 1863—64 — for å tilfredsstille etterspørsel fra frimerkehandlere, skriver hr. Hugo Krötsch i sitt arbeid over Hannover-frimerker. Disse kan kun skilles fra originalen ved den hvite gummi. Endel private nytrykk ble utsendt i 1883. Disse ark mangler nummereringen i marginen — sannsynlig trykt i Hamburg. Originalklisjeene var kommet en hr. C. Pfaff, Hannover, i eie, og i 1889 kom igjen et nytrykk. I disse ark er en tête-bêche. I 1890 trykte frimerkehandler, bokbinder C. Gerste, Hannover, med originalstempelen 1 og 3 gr. på en liten håndpresse — tykt og grovt trykk.

Klisjeene til 3 gr. merket ble kjøpt av David Cohn, Berlin, som fra 1891 har framstillet nytrykk.

Endel falske merker finnes også, men de er slett trykk. På grunn av straff er en rekke forsynt med «Facsimile» eller «Falsch» i meget lite trykk.

Frimerkehandler Paul Lietzou, Berlin, skrev endel om dette i «Das schwarzes Buch der Philatelie» 1879.

Poststempler

Da det var pålagt postbetjeningen å passe nøye på at frimerkene som ble påsatt brevene var kansellert, trakk postbetjeningen som stelte med frimerkesalg en blekkstrek med linjal over frimerkerekken, sommetider over hele arket og sommetider stempledes hele arket. Resultatet var at der er brever med frimerke på hvor poststempelen er tydelig på merket, men ikke vises på brevet. Akkurat som om det brukte frimerke var påsatt et gammelt brev og stemplet ikke var tegnet inn. Hr. Carl Lindenberg sier at blekkkansellering kun skulde brukes på post som gikk med jernbanen. Herr A. Reinheimer sier, kun i tjenesteanliggender. Antagelig mener de høye herrer det samme. Man kan vel si at Hannover kun har alminnelige, offentlige stempler som har variert i de forskjellige tidsperioder. Det eldste er halvsirkel-stemplet uten innfatning, men med dato, så kom linjestempel i en eller to linjer, men uten ramme og uten dato. Så kommer en eller to linje-stempel i ramme, som oftest med dato. Seinere kommer to-ring og en-ring stempler med dato, men uten år. Seinere kom årstall og ofte klokkeslett. Så har vi jernbanestempler, stasjon og tog i ovennevnte lignende former linje- og sirkelstempler.

Nummerstempler bruktes ikke i Hannover. Der var omkring 300 poststasjoner — d. e. postkontorer og brevhus. Da 1 Gutengr. grågrønt er billig både brukt og på brev, kan man noenlunde lett få adskillige forskjellige stempler i en samling.

Den blå stempelfarge er den alminneligste — svart er straks meget bedre, omenn den nok er den eldste, men best — ja sjelden er det røde stempel.

Man har også «Franco» — «Recommandiert» BK 3 og JAN 10 i en sirkel — disse er stemplet på brev, ikke på merket.

En rekke stempler har en tilleggsverdi — iflg. S. W. Hess spesialkatalog 1929 opptil Mk. 50,—.

En navneliste over de ca. 300 poststasjoner — hvorav de fleste hver har flere stempler — kan en stempelsamler kanskje best finne i Dr. Stephan Mayer's «Die Abstempelungen von Hannover».

Fra Forbundets formann:

Frimerkeforretninger

I forrige nummer av tidsskriftet er der en artikkel av Sigmund Wehler om den overhåndtagende omsetning av frimerker i forretninger som komplett mangler faglig innsikt. Det er en bedrøvelig kjensgjerning at antallet av disse «frimerkeforretninger» er øket i en foruroligende grad i den siste tid, og nærsagt hvem som helst kan jo begynne en slik «frimerkeforretning», det meste som kreves før man går igang er at man skaffer seg skraphandlerbevilling.

Før en tid siden mottok Forbundet en skrivelse om denne sak fra Arbeidernes Filatelistklubb og det ble da fra styret sendt en henstilling til Departementet om å ta seg av saken. Forhåpentlig vil dette føre til at omsetningen av frimerker kommer inn i mere ordnede forhold.

Per Gellein.

Om vi nu

i begynnelsen av høstsåsonen skulle passa på halsa till våra norska filatelistbröder och uttrycka en varm förhoppning, att såsonen skall bli både framgångsrik och till glädje för var och en av Eder. Det är skönt i dessa ofredstider att ha en hobby som vår att ty sig till, ty när det blir som värst nervpirrende — är det inte så Ni säger på norska — så lugnar det, bara man sätter sig ner och tar fatt på sina kära märken.

Visserligen är det mera vanskelig nu än i vanliga, normala tider att kunna byta märken, men i stället så får man tid att ägna sitt eget och grannländernas märken ett mera ingående studium, än man kanske eljes hade gjort. Och då kan man ju säga att det ej är något ont, som inte för något gott med sig.

*

För några dagar sedan kom den officiella bekräftelsen på en sak, som länge varit känd filatelisterna emellan, nämligen inbjudan till en utställning här i Stockholm under tiden 15.—24. oktober. Det är Sveriges Filatelistförening, som står för rusthållet, och då har man ju all anledning hoppas på en ypperlig och instruktiv utställning. Den skall kallas «Ur min samlings» samt tjäna syftet, att «dels genom instruktiva exponat giva impulser åt de yngre eller mindre försigkomna samlarna, och dels åt en större allmänhet giva en klar och överskådlig orientering om vårt samlarområdes riktlinjer och dess mångsidighet och därigenom stimulera intresset för filatelen och bidra till dess ytterligare popularisering». Uff, det var mycket det där, men som sagt, man får hoppas på det bästa. Någon prisbedömning kommer ej att äga rum!

*

På tal om utställningar och stimulerande av intresset för filatelen, sa jag med intresse läst Herr Jarle O. Stensdals vädjan i sista numret av N.F.T. om bildande av klubbar för att få ett stort och livskraftigt förbund. Säkerligen är det en sak, som vi svenska samlare må önska all framgång med, ty då kan vi i en — som vi hoppas — snar framtid få ett vidgat byte med våra norska kollegor. Emellertid har jag min personliga mening om nyrekrytering av Filatelias skaror. Denna anser jag bör ske mest med huvudvikt på de yngre samlarna, som bör läras upp. Givetvis kan därvid nya klubbar vara av stor nytta, men detta endast under förutsättning, att någon av seniorerna tar sig an de unga, vilka eljes lätt känna sig som sparv i tranedans och i stället för att entusiasmeras bli ointresserade för denna hobby bland hobbies.

*

Kanske är det ej lämpligt att blanda sig i diskussionen om de norska märkenas utseende. Men jag kan utan tvekan påpeka, att jag sedan tidigare, lyckliga år, då jag ofta reste i Norge, har minnen om landskapsbilder, som om de kunde fästas på frimärken skulle bli en turistpropaganda utan like. Vilket ej kan sägas om vapentypens märken.

Karl Karlsson Svensk.

Vår stilling til falsifikatene

I Oslo Filatelist-Klub innledet Johs. Odvar Witzøe for noen tid tilbake en diskusjon over emnet: «Bør falsifikater i norske samleres eie beslaglegges?» Foranledningen til diskusjonen var en del kontroverser som var oppstått mellom frimerkeforvalteren, politiet og noen samlere som velvilligst hadde utlånt en del objekter til politiet under etterforskningen i saken mot Bergersen.

I diskusjonen ble det av flere hevdet at et av Oslo Filatelist-Klubs formål ifølge statuttens § 1 er å bekjempe falsifikater, og at det derfor på det skarpeste måtte påtales at der på klubbens auksjoner ble omsatt falsifikater av norske frimerker til meget høye priser.

Nu er det ganske riktig at statuttene for Oslo Filatelist-Klub — som vel også de andre filatelistklubbens — inneholder en bestemmelse om at falsifikater skal bekjempes, uten at der er tatt noensomhelst forbehold om hva slags falsifikater det dreier seg om. Men det er jo alminnelig å inndele disse i to store grupper: nemlig falsifikater som er laget for å skade samlerne og falsifikater som er laget for å skade staten (postverket). Det er klart at den første gruppe må bekjempes av alle samlere og at samlinger av slike merker kun må være i politiets og klubbens eie som sammenlignings- og studiemateriale. Men det er etter min mening like klart at merker som tilhører den annen gruppe har sin berettigelse som samleobjekt i en *spesial*-samling. Det vilde aldri falle en falskner inn å lage et 20-øres løvemerke for å snyte en samler, fordi samlerverdien av merket er så liten. Men kunde han lage 20-øres merker i tusenvis og bruke dem postalt så vilde arbeidet lønne seg for ham. Og det har da også vært gjort forsøk på det. Det viser seg imidlertid at de fleste slike forfalskninger av kurserende merker blir oppdaget — ikke av postverkets funksjonærer, men av filatelister. Det var tilfelle med den store forfalskning av Frankrikes 50 centimes merke i Fredsgudinnemotivet og det var også tilfelle med de falske norske 10 og 20-øres merker. I det siste tilfelle var det en dansk samler som ga støtet til oppdagelsen. Det som gir merker av den siste kategori samlerverdi og samlerberettigelse er at de virkelig har passert postverket som ved sin avstempling har godkjent dem som fullverdige merker. Når der imidlertid ved oppdagelsen av slike falsknerier hos falskneren beslaglegges *ubrukte* eksemplarer av merkene, da må disse etter min mening bli å henregne til den første gruppe. Dette må også bli tilfelle hvor slike ubrukte falske merker settes på brev og ved *falske avstemplinger* forsøkes gjort samlerberettiget.

Under den ovenfor nevnte diskusjon fikk jeg inntrykk av at den stilling de forskjellige samlere inntok til falsifikater var nokså svevende. Spørsmålet er imidlertid meget interessant og jeg tror det vilde være av betydning å få det belyst i vårt tidsskrift. Jeg vilde derfor sette pris på å høre lesernes mening om saken og jeg vil ved offentliggjørelse av innleggene søke å gi de forskjellige oppfatninger spalteplass.

Jeg nevnte i forrige nummer av tidsskriftet at Slovakia hadde gjennomført meget strenge lovbestemmelser mot forfalskning av frimerker. Det må være i alle norske samleres interesse å

arbeide for at vi også her får lignende strenge bestemmelser, således at vi slipper en gang til å bli stillet likeoverfor et så forbausende domsresultat som i den meget omtalte Bergersen-sak. Postverkets og vårt Forbunds interesser faller her helt sammen. For å lette diskusjonen om selve sakens realiteter rettet jeg allerede for en tid tilbake en henvendelse til det slovakiske postdepartement, og dette har med stor elskverdighet stillet en tysk oversettelse av den omskrevne lov til vårt tidsskrifts disposisjon. Den norske oversettelse som følger er foretatt av edsv. statsaut. translatør H. Borkenhagen:

LOV

av 11. februar 1942 Z: 23/1942 Slow, GBI.
om beskyttelse av stempel, post- og andre merker, valuta og tegn.

§ 1.

- Gjenstand for beskyttelse ifølge denne lov er:
1. a. Stempel, skatt-, plomberings-, statistiske, jernbane- og i alminnelighet alle offisielle merker og av det offentlige ved lov hertil berettigede institusjoner utgitte merker som er bestemt til betaling eller sikring av skatter, avgifter eller gebyrer.
 - b. Skatte-, kontroll- og andre tegn eller stempelmærker som er bestemt til skattesikring eller tjener dette mål og nyttes av offentlige embetsmenn eller organer.
 - c. Fastsatte tegn til bekreftelse av vekt og mengde, rominnhold av fat og andre kar, tegn som tjener til betegnelse av sort, kvalitet og lovlig innhold av edelmetall, tegn som er bestemt for eksport eller til beregning av forråd, så som justerings-, finmetallbestemmelses-, eksport-, lagertegn og liknende.
 - d. Administrative trykksaker, verdisaker og blanketter som ved kunngjøring av vedkommende minister er erklært for strengt gjenstand for avregning, uten hensyn til om det er påtrykt dem et stempel eller et statistisk tegn.
 - e. Postverdisaker, frimerker, frimerkeark med derpå trykte stempler eller med frimerker forsynte helsaker, i post-, telegraf- og telefontjeneste brukelige mønster, vignetter og tegn som er bestemt til bruk eller omløp, som også internasjonale postale svaranvisninger, maskinelle betalingsmerker, leilighetsvise og andre makulerings- eller godkjenningsstempler.
2. De i avsnitt 1. lit. a., d. og e. anførte gjenstander nyter beskyttelse etter denne lov uten hensyn til om de er gyldige eller er satt ut av sirkulasjon eller om det bare dreier seg om prøvetrykk av dem, og det har heller ingen betydning om de etter sin utferdigelse allerede har vært i omløp eller har vært brukt.
 3. Regjeringen har fullmakt til ved forordning å bestemme etter behov hvilke gjenstander som videre skal nyte beskyttelse etter denne lov.

§ 2.

1. Den i denne lov anførte beskyttelse refererer seg til de i § 1 nevnte gjenstander under den

forutsetning at de blir gitt ut eller nyttet for staten, et statsmessig foretagende, komitat, et sokn/by eller en offentlig hertil ved lov føyd institusjon.

2. Postfrimerker gitt ut av fremmede stater nyter den samme beskyttelse som de innenlandske postfrimerker. Andre merker og tegn fra fremmede stater og utenlandske institusjoner som er berettiget til å gi ut og nytte merker og tegn, nyter innenlandsk beskyttelse bare under forutsetning av resiprokitet.

§ 3.

Den som:

1. a. urettmessig framstiller, b. forfalsker og ettergjør til bruk eller omløp, omløp. c. urettmessig framstiller, forfalsker eller ettergjør disse og kjenner deres egenskaper, til bruk eller omløp for seg eller skaffer andre det, bytter ut eller på annen måte setter i omløp de i §§ 1 og 2 nevnte gjenstander, blir på grunn av forgåelse straffet med fengsel inntil 3 år og med en pengebot på inntil 20 000 Ks.
2. Når den i avsnitt 1. lit. b. eller c. anførte handling refererer seg til ugyldige postfrimerker som er ute av omløp, blir denne handlingen ikke å straffe bare når produktene kan betegnes som lett gjenkjennelige og utvilsomt forfalsket og ettergjort.

§ 4.

Den som:

1. a. med benyttelse eller omløp for øye fjerner makuleringstegnet på de i §§ 1 og 2 anførte gjenstander eller overdekker eldre spor etter makulering med et nytt makulerings-tegn. b. av filatelistiske interesser urettmessig avstempler postfrimerker eller endrer deres opprinnelige kvalitet, utførelse eller form, papir, trykk, perforering etc. c. til betaling av avgifter på ny med vitende bruker eller setter i omløp allerede benyttede, men uten makuleringstegn forsynte gjenstander §§ 1 og 2. d. for å skade postverket benytter en frankeringsmaskin uten å ha betalt kontrollstripen, forandrer eller lar forandre det offentlige segl, forgår seg mot de gitte betingelser og forskrifter for å oppnå tillatelse til å benytte en frankeringsmaskin eller for å overlate den til en annen, eller for dens benyttelse og anvendelse, blir for forgåelse straffet med fengsel inntil ett år og med en pengebot på inntil 5000 Ks.

§ 5.

Med omløp og benyttelse ifølge denne lov forstås også benyttelse og omløp i samlerøyemed.

§ 6.

De i §§ 3 og 4 nevnte handlinger blir som forbyttelse å straffe med fengsel inntil 5 år og med en pengebot på inntil 40 000 Ks. i fall utøveren beskjeftiger seg ervervsmessig med denne handlingen eller hvis han allerede før er straffet for en slik handling og det enno ikke er gått ti år siden straffeutmålingen.

§ 7.

Den som framstiller plater, forslag, montasjer eller andre innretninger og apparater, skaffer seg selv eller andre dem og oppebevarer dem og vet at de skal være til bruk for forbudt framstilling av de anførte gjenstander som er nevnt i §§ 1 og 2 blir for forseelse å straffe med fengsel inntil ett år og med en pengebot på inntil 5000 Ks.

§ 8.

Den som:

1. a. framstiller spillemerker, vignetter, kunn-gjøringer, forretningsmerker og forretnings-tegn eller andre liknende gjenstander som ved et flyktig øyekast ifølge sin likhet lett kan forveksles med de i §§ 1 og 2 anførte gjenstander, selger eller på annen måte setter i omløp. b. forfalsker eller ettergjør de i §§ 1 og 2 nevnte gjenstander av et annet, slik som det er anført i § 3 lit. b., blir av domstolen for overtredelse straffet med hefte inntil to måneder.
2. Når den i avsnitt 1. lit. b. anførte handling refererer seg til postfrimerker som er tatt ut av sirkulasjon, blir handlingen ikke å straffe såfram produktene umiskjennelig og sikkert kan betegnes som forfalsket eller ettergjort.

§ 9.

1. Ved dom på grunn av forgåelse ifølge §§ 3, 4 og 7 og på grunn av forbrytelse ifølge § 6 idømmer domstolen tap av embete og tap av stemmerett.
2. Ved dom på grunn av forgåelse ifølge §§ 3, 4 og 7 og på grunn av forbrytelse ifølge § 6 kan det også bli avsagt dom om tap av ervervsrett når den er forøvd av en ervervsdrivende ved utøvingen av hans yrke.

§ 10.

Forsøk på forgåelse nevnt i §§ 3, 4 og 7 er straffbar.

§ 11.

1. Gjenstander med hvilke den straffbare handling blir utført, eller som blir oppnådd eller vunnet ved den straffbare handling, hovedsakelig plater, forlag og montasjer kan domstolen erklære for konfiskert og inndradd også når de ikke tilhører anklagede.
2. Når domstolen under den rettslige prosedyre ikke har tatt avgjørelse om konfiskering og inndraing, så kan den etterpå ta denne avgjørelsen. Når det med omsyn til den straffbare handlingen ikke er innledet noen rettslig prosedyre, så skal den domstolen avgjøre om konfiskering og inndraing av gjenstandene, som har kompetanse til å dømme med omsyn til den straffbare handling. I begge tilfeller treffer domstolen avgjørelse i en offentlig forhandling med en beslutning ved høvelig benyttelse av straffeordningens fastsatte bestemmelser med omsyn til hove forhandlingen. Men ved denne beslutningen blir det bare å treffe avgjørelse om konfiskering og inndraing.
3. Til den i avsnitt 2. nevnte offentlige forhandling er den offentlige anklager og om mulig alle de personer å innstevne som er skadet litt ved inndraing av gjenstandene. Disse personer har samme rettigheter som anklagede.

4. I tilfelle noen av de innstevnte personer, med unntagelse av den offentlige anklager, ikke møter eller lar seg representere av en advokat, er dette ikke til hinder for å forhandle eller å dømme.

Hvis de personer som ved inndraing av gjenstandene blir skadelidte ikke er kjent eller oppholder seg på ukjent sted, skal domstolen på embets vegne tilkalle en forsvarer.

6. Mot den ifølge avsnitt 2. framkomne beslutning er det høve til besværing som har en utsettene virkning. Besværingen skal anmeldes ved forkynnelsen av beslutningen. Begrunnelsen for den kan man forelegge domstolen som forkynte beslutningen, enten ved anmeldelse av besværingen eller innen 8 dager etter forkynnelsen av beslutningen.

§ 12.

Det blir å oppheve:

- a. Lovartikkel XXXVII : 1897,
- b. § 35 av lovartikkel V,
- c. §§ 57 og 58 av lovartikkel XL — 1879 for så vidt det gjelder stempel.

§ 13.

Bestemmelsene i denne lov er gyldige både for sivil og militær straffedomstol.

§ 14.

Denne lov er gyldig og trer i kraft den dag den kunngjøres. Den blir gjennomført ved justisministeren sammen med de angjeldende ministre.

Bergersens erstatnings-sak mot „Frimerkesamleren“s forfatter og forlag

Som det vil være enkelte medlemmer av O.F.K. kjent har den berømte Bergersensak fått et etterspill, idet Bergersen etter å være frifunnet av byretten mot dommerens, men med meddommernes stemmer, — anla injurie- og erstatningssak mot Charles B. Middelthon for injurierende uttalelser i boka «Frimerkesamleren» under kapitlet «Forfalskninger», samt mot bokens utgiver «Forlagshuset», Oslo. Det påklagede kapitel inneholder en utførlig omtale av den store stempelforfalskningsaffære som vakte slik oppsikt i 1941, dog uten at Bergersens navn er nevnt. Imidlertid fant Bergersen bokens omtale av saken injurierende for seg, og nedla ved sin prosessfullmektig Gulbrand *Bergsjø* følgende påstand:

«De innklagede dømmes til en passende straff for forbrytelse mot straffelovens prg. 247.

De innklagede dømmes til å betale klageren en erstatning etter rettens skjønn begrenset oppad til kr. 10 000,—.

De innklagede dømmes til å betale saksomkostninger.»

Videre inngikk i påstanden krav om beslagleggelse av boken.

Som sin prosessfullmektig engasjerte Middel-

thon og Forlagshuset, høyesterettsadvokat Odd V. B. Bugge.

Mens forberedelsene til hovedforhandling pågikk med utveksling av prosesskrift til Oslo byrett framsattes underhånden fra klagerens side forlikstilbud som gikk ut på: 1) Betaling av sakens omkostninger. 2) Bergersen skal sensurere kapitlet om forfalskninger i neste utgave av Frimerkesamleren.

Da de saksøkte fant disse betingelser helt uantagelige og dessuten næret et sterkt ønske om å få saken for retten for å få Bergersens forhold bedre belyst enn under den første rettsak, ble tilbudet avslått.

Etter en tids fortsatt forhåndsprosedyre og like før saken skulde fore i byretten, innløp et nytt forlikstilbud, denne gang i form av et brev direkte fra Bergersen til Middelthon, og hvor Bergersen erklærer at han er villig til å la rettsaken falle hvis man innen 8 dager utbetaler ham 8—900 kr. kontant.

Dette brev ble ubesvart vedlagt sakens dokumenter, og kort tid etter 8-dagersfristens utløp meddelte advokat Bergsjø at hans klient, Bergersen, begjærte saken hevet.

Oslo byrett skal no avgjøre hvem som skal betale omkostningene i denne merkelige sak, som altså av saksøkeren ble trukket tilbake i siste øyeblikk.

Mere om vannmerkestillinger

Beriktigelse

Nest siste avsnitt i artikkelen «Mere om vannmerkestillinger» i tidsskriftets nr. 4 lød: «I tilslutning til hr. Thune-Larsens eksempler for nyere utgaver, kan jeg nevne at nr. 213 visstnok finnes i alle 4 stillinger. Av nr. 216 har jeg også bare funnet nr. 2, men har her hatt altfor lite materiale.»

Som leserne sikkert har vært oppmerksom på er der dessverre falt ut en setning, og avsnittet skal lyde:

«I tilslutning til hr. Thune-Larsens eksempler for nyere utgaver, kan jeg nevne, at nr. 213 sannsynligvis kun finnes i stilling nr. 2, mens nr. 214 og 215 visstnok finnes i alle 4 stillinger. Av nr. 216 har jeg også bare funnet nr. 2, men har her hatt altfor lite materiale.»

A propos riststempel

Riststempel, som ifølge N.F.T. nr. 1 no skal være kjent på Norge nr. 18, forekommer også på nr. 16 II, idet jeg har et slikt eksemplar som jeg har kjøpt i en samling nordfra. *Ovenpå* stemplet er slått et alminnelig toringstempel, sannsynligvis Christiania 9-1-90. A. B.

NYHETER

Belgia.

Tilleggsverdier i stort format til den siste vinterhjelpsserie. To merker med ensartet tegning av den hellige Martin som deler kappen sin med den fattige tigger.

10+20 francs mørk karminrødt/mørk brunlilla, 10+20 francs brun/mørkbrunlilla. Tekst alternerende på fransk og flamsk.

Bulgaria.

Pakkemerker.

20 leva mørkfiolett, kritt papir — eller vanlig papir (1943). 30 leva svart, kritt papir — eller vanlig papir (1943).

Danmark.

Suppleringsverdier til kongeserien. Papir uten vannmerke, Tg. 12 $\frac{3}{4}$.

25 øre lysbrun (6/7 1943), 30 øre oransje (5/11 1942), 40 øre gråblå (8/6 1943).

Postfærgemerker med vanlig overtrykk på kongeserien.

30 øre oransje, 40 øre gråblå.

Finnland.

Veldedighetsmerker til inntekt for nasjonalhjelpen. Motivene er stålhjelm på laurbærkrans og kvinne med barn på armen. Dyptrykk. Papir uten vannmerke. Tg. 14.

2+0,50 mark, mørkbrun, 3,50+1 mark, mørk brunkarmin.

Opplag 1 million merker av hver sort.

Fjern-Karelen.

Veldedighetsmerke til inntekt for sosiale tiltak. Fjern-Karelen våpen. Dyptrykk. Papir uten vannmerke. Tg. 14.

3,50+1,50 mark, mørk grønnoliv. Opplag 400 000.

Frankrike.

Andorra.

Suppleringsverdi til ordinær serie. Dyptrykk på papir uten vannmerke. Tg. 13.

50 francs, grønnblå.

Italia.

Provinsen Laibach.

Ytterligere 4 portomerker fra det tidligere Jugoslavia er forsynt med overstempling og gjort gjeldende for Laibach, overtrykket er bare litt mindre enn før.

50 para mørkpurpur, 50 para mørk rosalilla, 1 dinar mørkrød, 2 dinar blå.

Kirkestalen.

Minneutgave ved 25 års jubileet for biskopinnvielse av den noværende pave, Pius XII.

Lysdyptrykk på papir uten vannmerke. Tg. 14. 25 centesimi mørk blågrønn/grønnoliv, 80 cent. mørk-brun/mørk oransjebrun, 1,25 lire ultramarin/mørkfiolett, 5 lire svartfiolett/brunsvart.

Kroatia.

To tjenestemerker, 50 ban og 1 kuna, er kommet i et 2. opplag på meget tynt, såkalt pelure papir.

Liechtenstein.

Minneutgave til fyrst Franz Joseph II s formæling med fyrstinne Georgine. Div. portretter. Lysdyptrykk på faser-papir uten vannmerke. Tg. 11 3/4.

10 rappen mørkpurpur, 20 rp. karminbrun, 30 rp. mørkblå.

Romania.

Veldedighetsutgave med portrett av dikteren Andrei Muresanus som skrev den rumenske frihetssang. Lysdyptrykk på papir med vannmerke C II i initial. Tg. 13 1/2.

5 + 5 lei gråfiolett.

Opplag 50.000. Gyldig bare på lykkønskingsbrev.

Veldedighetsmerke til inntekt for frontkjemperne. Bilde av folkehelten Avram Jancu tilhest Lysdyptrykk på papir som ovf. Tg. 13 1/2.

16 + 4 lei mørkbrun.

Opplag 100 000.

Veldedighetsutgave til inntekt for Røde Kors. Røde Kors-søster hjelper en såret. Lysdyptrykk på papir som ovf. Tg. 14 1/2 : 14.

12 + 88 lei mørk karminbrun/rød, 16 + 84 lei ultramarin/rød, 20 + 80 lei brunsvart/rød.

Opplag 50 000 serier.

Veldedighetsblokk av de to siste ovenstående merker med ultramarin randlinjer og brun inskripsjon. Trykk og papir som ovf. Utagget, ikke gummiert, størrelse 100 x 60 mm.

16 + 84 lei ultramarin/rød, 20 + 80 lei brunsvart/rød.

Blokken ble solgt for 500 lei.

Ungarn.

Ny ordinær frimerkeserie med gjengivelse av ungarske helter og kirkebygninger. Lysdyptrykk på papir med vannmerke: Stefanskronen over bekranset skjold med patriarkkors. Tg. 15 og 12 1/4.

1 filler grønnligsvart, 2 f. oransjerød, 3 f. grå-ultramarin, 4 f. mørkbrun, 5 f. rød, 6 f. mørkgråblå, 8 f. svartoliv, 10 f. olivbrun, 12 f. blågrønn, 20 f. mørk rødbrun, 24 f. fiolettpurpur, 30 f. karmin, 40 f. gråsvart, 50 f. ultramarin, 70 f. mørkgrønn, 80 f. okkerbrun.

Veldedighetsutgave til hjelp for krigsskadede. Motivene viser magyarske krigere gjennom tidene. Lysdyptrykk på papir som ovf. Tg. 12.

1 + 1 filler svart-grå, 3 + 1 f. svart-lilla, 4 + 1 f. mørk brunkarmin, 8 + 2 f. svartgrønn, 12 + 2 f. mørk okkerbrun, 20 + 2 f. mørk karminbrun, 40 + 4 f. svartblå, 50 + 6 f. rødbrun, 70 + 8 f. mørk grønnblå.

Ny verdi i ovst. serie som følge av portoforhøyelse. Som 3 f. ovf., men korstegningen på skjoldet endret.

4 + 1 filler mørk lillarosa.

Fluelortfilatelen og Aftenposten

Hr. Redaktør.

I N.F.T. nr. 1/1943 har Harald Rising en anmeldelse av «Spesialkatalog over norske platefeil etc.». Anmeldelsen er vel og bra, bortsett fra en liten parentes med et eselspark til Aftenpostens frimerkespalte som han gjerne kunde ha renonsert på. Etter med rette å dradd sterkt til felts mot «flekkefeberen», skriver han: «Galskapen ender i Nordraak-variantene (lokalisert av Aftenpostens frimerkespalte under ledsagelse av inngående billedmateriale)».

Det ser nesten ut som det er om å gjøre å få leserne til å tro at Aftenposten har gått i spissen med hensyn til utskjeielsene omkring de mikroskopiske platefeil. Selv om jeg siden desember 1942 ikke har redigert Aftenpostens frimerkestoff, så gjorde jeg det dengang Nordraakmerkene kom, og skal derfor få opplyse følgende:

Ubetydelige platefeil har under min funksjonstid i Aftenposten aldri vært avbildet uten at der i den ledsagende tekst er gitt en passende vurdering av disse «sensasjoner». I det nr. av frimerkespalten som Rising åpenbart sikter til, skrev jeg således (hva han dessverre ganske fortier): «Med en flid som kunde vært en bedre sak verdig er innehavere av helark straks gått igang med å undersøke hvert enkelt merke for å finne såkalte platefeil. Det ser nesten ut som der er en økende interesse for samling av slike ting, og det kan naturligvis bli en interessant samling, skjønt vi ikke kan fri oss fra et inntrykk av at det er en like så besynderlig hobby

som om en samler av glass eller tinnkrus helst vilde ha noen med sprekk eller skår i. Men hver sin lyst — bare man ikke forsøker å innbille seg selv og andre at enhver platefeil, hvor mikroskopisk den enn er, betinger høye priser eller har noen slags filatelistisk betydning i rekonstruksjonsøyemed.»

Noen dager etter skrev jeg følgende: «Det strømmer i den grad inn med nyoppdagede platefeil både på Nordraakserien og andre merker, at vi må si stopp. Man får huske på at vi har papirrasjonering. Ellers har vi inntrykk av at mange overdriver de små platefeils betydning. For det første vet vi jo at slike feil, selv om de vitterlig skriver seg fra feil i trykkplaten, neppe er til å unngå helt. Og for Nordraakserien er de særlig tallrike, hvilket — etter hva vi har bragt i erfaring — skyldes at de fotografiske plater som benyttes til addering av merkebilledene, er krigsvare og ikke kvalitativt står på høyde med de plater man tidligere benyttet. Dessuten har frimerketrykkeriet visselig hatt knapp tid på framstillingen av disse merker, og hastverksarbeid er sjelden presisjonsarbeid. For det annet har disse småfeil faktisk vært av liten filatelistisk interesse, og de betyr absolutt ikke at vedkommende frimerker plutselig blir verd en formue. Det var under arbeidet med å rekonstruere helarkene for de eldste frimerkers vedkommende at slike småfeil kunde hjelpe til å bestemme de enkelte merkers opprinnelige plass i helarket. Men det sier seg selv at for de nyere frimerkers vedkommende, som det eksisterer helark av, har slike undersøkelser ingen betydning, for de er overflødige. Altså: Vennligst ikke send oss flere platefeil eller platefeilbeskrivelser, hvis det ikke dreier seg om noe helt eksepsjonelt.»

Etter dette overlater jeg til leserne å avgjøre om det er berettiget å nevne Aftenpostens frimerkespalte under min redaksjonstid som foregangsorgan når det gjelder platefeilgalskapen. Hvis man skulde prøve å finne de som har ansvaret for at denne galskap har grepet slik om seg, tror jeg heller man bør søke blant dem som har betalt de vanvittige priser for slike platefeil som er oppnådd på Oslo Filatelist-Klubs auksjoner. Det er nemlig først og fremst disse priser utgiverne av «platefeilkatalogen» har utnyttet ved utarbeidelse av denne problematiske publikasjon.

Charles B. Middelthon.

Redaksjonen

ønsker kjøpe 15 eksemplarer av tidskriftet nr. 10. Betaler kr. 1,00 pr. ekspl.
Henv. Redaktøren.

Norske frimerker og varianter

En oversikt og vurdering

Av *Johs. Jellestad*

Det er ikke utelukkende et konjunkturfenomen at norske frimerker har steget påfallende i pris de siste årene.

Såvel ute som her hjemme har våre frimerker lenge vært skattet og ettersøkt. Tiden har i økende grad ført med seg en sterk spesialisering av merker og utgaver, og de relativt små opplagene av norske frimerker strekker simpelthen ikke til for behovet. De norske frimerkeutgavene er som det ofte blir uttrykt, «det reneste Eldorado for specialsamleren». En samler som gir seg av med å studere eller spesialisere merker og utgaver, kjøper ofte alt han kan komme over av disse. Han liker å ha rikholdig studiemateriale for hånden for å kunne vurdere og sammenlikne farger, papir og klisjevarianter. Et kapittel for seg danner de tilfeller hvor man vil søke å opplate eller rekonstruere ark eller trykkplater. Til et slikt forsøk kreves et materiale så rikholdig at bare de ferreste kan danne seg en mening om det. Jeg skal nevne et nærliggende eksempel. — I den hensikt å forsøke platet Norge nr. 1 anskaffet den kjente Norges-spesialist Benj. Goodfellow seg i løpet av en 10-årsperiode en samling av 4 skill. 1855 omfattende hele 2 album. Hans utlegg til denne anskaffelsen beløp seg til ti-tusener av kroner. Han rakk allikevel ikke særlig langt selv med et så svært materiale. Rekonstruksjon av Norge nr. 1 ble først mulig da samtlige kjente Norges-spesialister slo sine kluter sammen — lånte oss sine specialsamlinger av 4 skill. Det var mange tusen eksemplarer av nr. 1 som således ble studert for å kartlegge trykkplatenes 200 varianter.

Som vanlig handelsvare er merkene og utgavene prisnotert i kataloger verden over. Her hjemme hvor markedet for norske frimerker er best og hvor spesialiseringen og dermed etterspørselen gjør seg sterkest gjeldende, er det naturlig at noteringene ligger i toppen.

Av det utall varianter som fins i de eldre utgavene er noen enkelte blitt kjente og populære og prisnoteres. Særskilt «Dobbeltfoten» er et klassisk eksempel.

I dag melder imidlertid kravet seg om notering av varianter «på bred front». Av praktiske grunner er det ikke mulig å foreta slike noteringer i de vanlige katalogene. Behovet for en omfattende håndbok, som kan ta med alt, føles sterkt av specialsamleren. Men håndbøkene er jo alltid resultatet av flest mulig bearbejdede studieområder, og de norske utgavene har ikke alle fått den fornødne bearbejdelse. Dette tar

imidlertid til å bedre seg, og snarest må vel håndboken komme.

Selvom variantene og avartene aldri i synderlig grad er blitt prisnotert, gjør en vurdering seg gjeldende. Samlerkretsen øker og tilgangen på varianter er så sparsom at det blir nødvendig for samleren å verdsette sine ting. Kjennskap til materialet mangler dog hos de fleste så vurderingen blir famlende og usikker.

Man kan innvende at der er forholdsvis få som samler disse variantene og at de derfor ikke bør noteres og framforalt ikke overvurderes. Men — er specialsamlerne i fåtall, så er mange av avartene uendelig meget ferre. Man hører uttrykk som: «Eneste kjente eksemplar . . .», «Kjent i få eksemplar» osv. Sikkert er det at en platevariant som regel fins bare *en gang* i arket, (sjeldenhetsgrad 1 på 100 eller 1 på 200). Men ofte oppstår en platevariant først langt ute i trykningsperioden. En klisje blir skadet eller slitt og skavanken oppdages av kontrollen. Klisjeen blir om mulig reparert eller utbedret ved retusj eller oppgraving eller også byttet ut. En slik avbrytning av trykningen muliggjør funn av en eller flere sjeldne varianter, først merket trykt fra den skadde klisje og siden en ny variant trykt fra den reparerte eller retusjerte klisje. Sjeldenhetsgraden av slike varianter lar seg bare bestemme hvis man rår over et stort materiale av vedkommende merke, man bør regne med tusener. Ofte er man tilbøyelig til å bedømme en variants sjeldenhetsgrad på grunnlag av få merker, dette er en feil som ofte blir begått.

Jeg har nevnt at variantene er utallige, men det lar seg sjelden gjøre å bestille slike ting hos en handler. Man har da den utvegen å kjøpe flest mulig av merkene og søke å finne de ettertraktede ting blant disse, eller man kan bytte til seg merkene hos samlerne — men her kommer atter kravet om prisnotering av variantene.

En vurdering av de kjente varianter skulde således være berettiget og ønskelig. Jeg skal derfor gå gjennom utgavene og omtale de momenter og data som er nødvendige for å forstå merkets eller utgavens egenart og samtidig nevne de opptredende varianter i papir, trykk og farger etc. og gi alle samlerverdige ting en vurdering i form av et forholdstall, f. eks. (20), som betyr at vedk. merke eller variant er verd 20 ganger mer enn et vanlig brukt merke av samme katalognummer. Det kan bli nødvendig å illustrere forskjellen mellom variantene ved

hjelp av tegninger av typer, oppgraveringer og platefeil. Disse illustrasjoner vil bli utført mest mulig instruktivt så alle kan bruke dem og forstå dem.

Utgaven 1. jan. 1855

Ved lov av 7. juni 1854 ble porto for «enkelt brev» (ikke over 1 lod) uansett veglengde fastsatt til 4 skilling. Poststyret besluttet i den anledning å utgi frimerker —

4 skilling i blå farge.

(Aktstykkene vedr. departementets forhandlinger med de forskjellige fagfolk om leveranse av utkast, trykkstempeler, papir etc. finnes gjengitt i «Norges Frimærker 1855—1924».)

Taggingen

som er utført av N. A. H. Zarbell forestiller det norske riksvåpen i et sirkelrundt streket felt. Over feltet finnes ordet: FRIMÆRKE og under lyder teksten: 4 SKILLING. I hvert av de 4 hjørnefelt er anbrakt et 5-grenet ornament.

Originalstemplet

er gjort av stål og finnes enno i poststyret.

Trykningen

ble utført i Wulfsbergs trykkeri, Christiania. Trykkmetoden var vanlig boktrykk (avistrykk).

Opplaget

var etter fintellingen 2 018 200 merker.

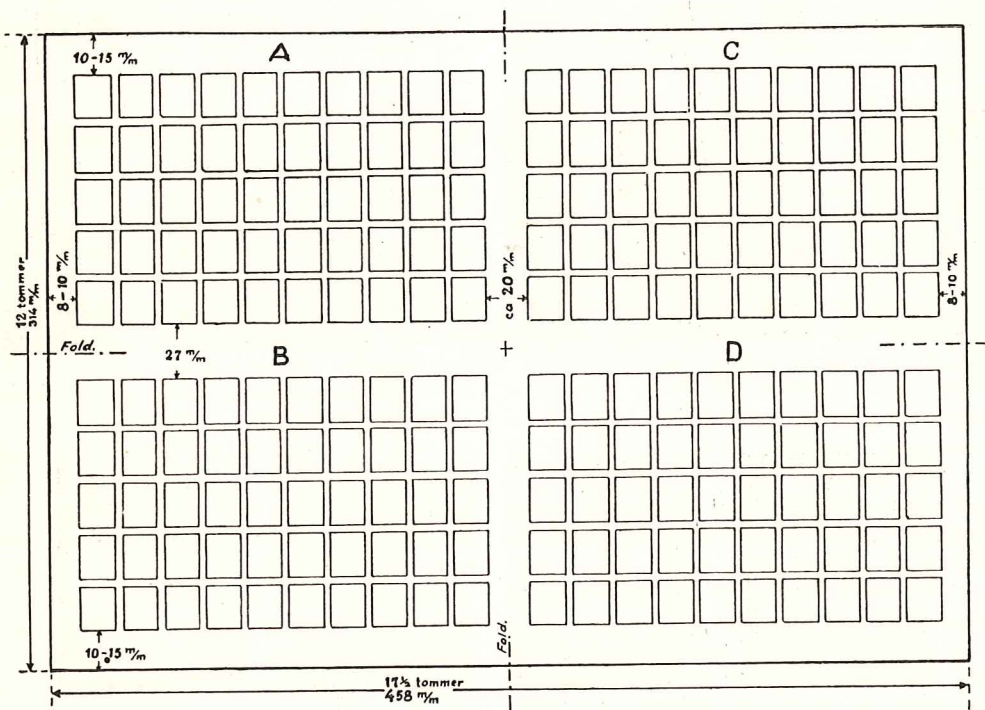
Trykkplaten

ble sammensatt av 200 støpte klisjeer framstillet ved hjelp av en enno eksisterende kobberform (matrise) hvori ble helt flytende type-metall. Under støpningen oppsto uregelmessigheter og feil i klisjeene. Dette i forbindelse med dårlig trykk (avistrykk) frambrakte en mengde platevarianter hvorav «Dobbeltfoten» (12) og «Cracked Plate» (10) er best kjent. Foruten disse to fins der blant de 200 varianter (avbildet og beskrevet i Nord. F. T. nr. 7—10, 1930) en rekke andre som på grunn av sine eiendommelige platefeil er iøynefallende og lett vekker samlernes oppmerksomhet (fig. 2). Disse har tildels oppnådd høyere priser ved salg og bytte. Nr. D. 34 (også kalt «oppgravert hjørne») har således oppnådd 3 å 4 ganger vanlig merkepris.

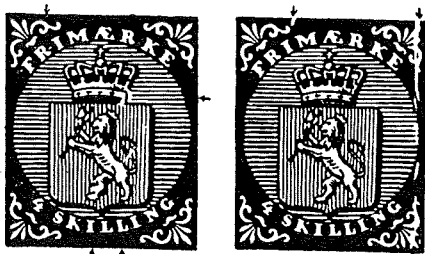
A 9 (1½)	C 41 (1½)
C 5 (1½)	D 31 (1½)

Foruten disse fins noen sjeldne platefeil som imidlertid ikke kan sies å ha oppstått konstant:

«40 skilling» (beskrevet og avbildet i Nord. F. T. side 56, 1942).

Trykkplaten sammensetning for Norge nr. 1.

D 40

D 16

Fig. 1.

- «41 skilling» (B 32) Nord. F. T. nr. 7, 1930.
 «4 SKILLING» —>—
 «4 SKILLING» —>—
 «4 SKILLING» —>—

Disse varianter opptrer meget sparsomt og kan i sjeldenhetsgrad godt sidestilles med «Cracked Plate» (fig. 3).

Papiret

er håndgjort («bøttepapir») fra Bentse Brug. Det var meget varierende i tykkelse — Mossin påviste i sin tid endog «hullet papir». Papirstørrelsen (arket) var $17\frac{1}{2} \times 12''$ (458×314 mm) og avstanden mellom merkene er vannrett 3 mm og loddrett $3\frac{1}{2}$ mm (se arkskjema). De 200 merker var fordelt i 4 mindre ark eller blokker à 50. På grunn av disse blokkers store innbyrdes avstand (vannrett 20 mm og loddrett 27 mm) framkommer et stort antall merker med bred marg — randeksemplarer ($1\frac{1}{2}$) og hele 16 hjørneeksemplarer i hvert helark. En sjelden gang kan denne brede marg finnes i for-

bindelse med blokker eller striper. I sin tid framkom således en 10-blokk med 27 mm rand oppe. Det interessante var at i margens øvre kant fantes rester av merkene fra 50-blokken som var anbrakt ovenfor og blokken bidrog dermed i vesentlig grad til løsningen av plateproblemet «Norge nr. 1». Slike objekter betinger selvsagt liebhaverpriser.

Vannmerket,

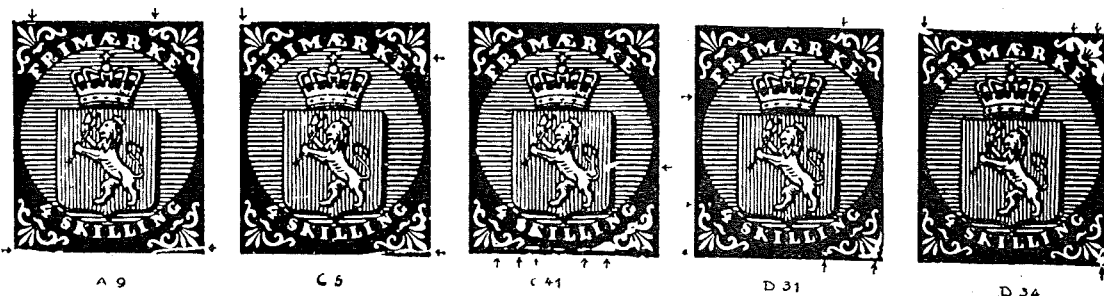
løve med øks, har den egenart at det er opphøyet i stedet for fortynnet i papirmassen, et nærpå enestående tilfelle i filateliien. Det kan en sjelden gang finnes omvendt, stående på hodet (10).

Gummi

varierer fra tynn hvit til tykk gul. En stor del av de såkalte ubrukte merker har stått på brev uten å være stemplet. Disse forekommer dels uten gummi (10) dels med rester av gummi, «delvis gummi» (10—15). Helt postfriske (med hel og uberørt originalgummi) er overordentlig sjeldne (25—30). Rester eller spor av hengsler bør i noen grad tolereres. Det bør advares mot «påsatt» ny gummi.

Fargen

er blå i mange nyanser og kan deles i 3 grupper: a) Blekblå, b) Blå til mørkblå, c) Grønlig blå ($1\frac{1}{2}$). Innen hver av disse grupper er det variasjon. Man bør merke seg at den vakre grønlig blå farge forandrer karakter ved såpevask.

A 9

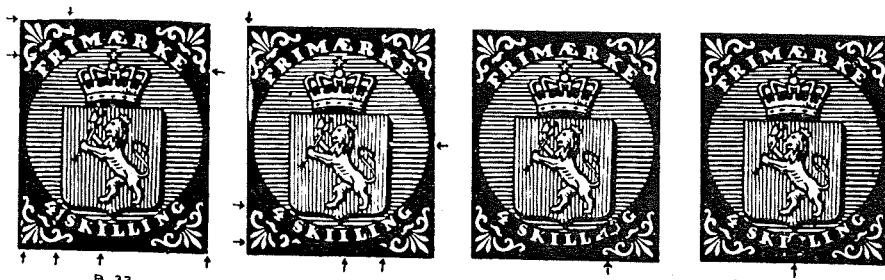
C 5

C 41

D 31

D 34

Fig. 2.

B 32

Fig. 3.

Par, striper og blokker.

Mens det store platingsarbeid over «Norge nr. 1» foregikk, var par, striper og blokker av dette merke meget ettertraktet og oppnådde høye priser. Etterat rekonstruksjonen var fullført ble etterspørselen og dermed prisene noe svakere. Men stort sett har disse objekter vedblitt å være populære og betales framdeles godt. Kvaliteten spiller her en større rolle enn for senere utgavers vedkommende, idet fullrannete stykker alltid oppnår høye priser: Par (2—3), 3-strip (3—5), 4-blokk (30—40). På grunn av utenlandsportoen og større verdiforsendelser forekom ofte sammenhengende merker på brevene, striper på 3, 4 og 5 merker eller flere. Klassisk eksempel er den konvolutt som Middelthon i sin tid ble eier av — den var brukt to ganger og hver gang frankert med 8 sammenhengende 4 skill. merker (2 stk. 8-striper!). Konvolutten er senere omsatt flere ganger og kjøpesummen er for hver gang mangedoblet. Av blokker fins der bare et meget begrenset antall. Best kjent er den berømte 39-blokk, utstillet i Oslo, mai 1930, og senere solgt hos Harmer for noe over kr. 5 000,00, en meget beskjedne pris, men markedet var den gang meget flaut. Man kan med god grunn si at blokken er verd det flerdobbelte. Den ovenfor nevnte 10-blokk med den brede rann vakte i sin tid sensasjon og ble høyt vurdert. (Jeg kjenner ikke prisen.) Videre er kjent to 6-blokker (50—60) og noen få 4-blokker, deriblant en ubrukt (liebhaberpris).

På brev

har nr. 1 vært nokså alminnelig, men i de siste årene har beholdningen av disse brev skrumpet betraktelig inn, så brev med nr. 1 no tar til å bli vanskelig å skaffe. Som regel regner man merkepris + 50%.

Man kjenner brev med større striper og 4-blokk, 2—3 brev med «Dobbeltfoten» og brev med «Cracked Plate» (liebhaberpriser).

Nytrykk.

Til Kristiania Filatelist-Klubs bøker «Norges Frimærker 1855—1914» og «Norges Frimærker 1855—1929» ble trykt nytrykk av nr. 1—5 og nr. 15 i et antall av 550 til utgaven 1914 og 1000 til utgaven 1924. Fargen og papiret er noe forskjellig fra originalene. Nr. 2—5 er tagget 9, nr. 15 er tagget ca. 13½. De to utgaver har noe avvikende fargenyanser, men hvis man ikke kan sammenligne dem er det lett å ta feil. De to utgaver bør derfor stå på sine resp. ark, som er forsynt med løpenr.

Avstemplingen

av merkene ble i tiden 1/1 1855 til 26/1 1856 foretatt med *riststempel i svart farge*. Disse rist- eller riflestempler hadde ordinært 11 eller 12 streker. Et stempel med 10 streker er kjent (10) (Nord. F. T. 1940 side 161 og 186), likedan kjennes et stempel med 13 streker (10). Der har vært framholdt at 13-streket riststempel forekommer (selv har jeg ikke sett det).

Selve brevet ble (for de større postanstalters vedk.) forsynt med *blått stedsstempel*. Små postanstalter og dampskipsanløpsteder brukte *blekkannullering*. I tiden 26/1—26/6 1856, mens riststemplene var inndraget for omgraving, bruktes utelukkende *stedsstempel i svart farge* til annullering av merket. Fra 26/6 1856 og utover bruktes *nummerstempel i svart farge (1½)* til annullering i stedet for de gamle riststempler, som no var blitt omgravert til 3 konsentriske ringer med tall i midten. Fremdeles ble brevet stemplet med blått stedsstempel.

Feilstemplinger på nr. 1:

Blått riststempel på merket (1½).

Blått datumstempel på merket (2).

Blått nummerstempel på merket (1½).

Svart datumstempel på merket før og etter perioden 26/1—26/6 1856 (2).

Dampskipsavstemplinger

på nr. 1 blir alltid vurdert høyt og skal få en særlig omtale senere.

Privatstempel.

Signetstempel L/S i svart farge (10) skal ha tilhørt sokneprest Lars Olai Schønning, Vågen. Helt brev med sådant stempel er dessuten også forsynt med avstempling «Vågen» (Lofoten).

Falsk avstempling

kjennes: Et 4 skill. merke med avvasket blekkannullering er blitt forsynt med brevhusstempel — 4-ringstempel — nr. 195.

(Forts.)

En bevisst norsk frimerkepolitikk

Det ser ut til at vår artikkel i nr. 3 om ovennevnte emne har vakt stor interesse blant leserne og mange har fulgt oppfordringen om å sende inn sine forslag. Svarene skulde helst vært innsendt innen 15. september, men det er enno ikke forsent, idet det vil ta lang tid å gjennomgå og behandle de allerede ankomne besvarelser. Og glem ikke at det er nettopp Deres mening vi vil vite.

Red.

Norges Bypostmerker

Av Stian Sanness

Tromsø Bypost

1889

nr. 3 og 4 med sort påtrykk.

5. 2 på 8 øre blålilla	0,50	—
6. 4 » 10 » grønt	0,50	—

Brukte er sjeldne.

Brevkort

3 øre og 3+3 øre rødbrunt er oppført i Stanley Gibbons kat. 1899. Ellers ukjent.

Poststempel

rundstempel med firma og dato — i fiolett.

Stenkjær Bypost

åpnet av W. B. Bøgh 20. juli 1888, lukket 31. des. s. å.

20. juli 1888.

Stentrykk, ark på 25, tagget 11.

1. 2 øre grønt	0,05	—
2. 4 » karmin	0,05	—
3. 8 » orange	0,10	—
4. 10 » mørkbrunt, svartbrunt ...	0,10	—

Brukte er sjeldne.

Poststempel

rundstempel med firma og dato — i fiolett.

åpnet 24. februar 1881, fikk i 1888 tillatelse til å fortsette inntil videre — og tillatelsen er *ikke* trukket tilbake. Opphørte med brevbefordring i 1900 årene. Eier var bankkorrespondent John Lund, bestyrer P. L. Wilhelmsen, fra april 1882 bokhandler M. Urdal. Engang etter 1889 solgtes byposten til Urdal, som fremdeles er eier. Portoen var for sirkulærer 3, fra jan. 1882 nedsatt til 2 øre, brev 5 øre og små pakker 8 øre. Der var 9 postkasser, som tømtes 2 ganger daglig og brevene utbraktes umiddelbart etter.

Tromsø Stiftstidende for 24. februar 1881 har følgende annonse: «Tromsø Bypost overtager fra Dato regelmæssig daglig Befordring af indenbyes Breve. Brevkasserne, der ere anbragte på forskjellige Steder i Byen, tømmes om Hverdagene to Gange daglig, på Søn- og Helligdage en Gang. Portoen for almindelige Breve er 5 Øre.

Breve, indeh. Cirkulærer, Regninger etc., befordres i et Antal af mindst 50 ad Gangen for 3 Øre pr. Styk.

Frimærker til Frankering af Brevene erholdes hos Herrer Edu. B. Erichsen, C. Wicklund, P. L. Wilhelmsen, samt Boghandlerne Nielsen og Urdal.

Tromsø, den 24de Februar 1881.»

I samme avis for 3. mars 1881 leses: «En af Byens yngre Mænd har i disse Dage sat igang en Bypost som, for en saa langstrakt Bygningskomplex som her, synes at være en nok saa nyttig Institution. Der er anbragt paa de mest befærdede Strøg smukke gule Postkasser, som tømmes 2 Gange daglig og Frimærker til Portobetaling faaes hos Boghandlerne. Det var at ønske at denne Indretning vilde trives og naar at anbefale den især til Forretningsmænds Brug for indenbyes Brevforsendelse, er det tillige vort Haab at en vidutstrakt Anvendelse baade vil formindske Portoen og at Publikum vil finde sig vel tjent med Byposten. Entreprenøren vil allerede nu sælge Frimærker i Hundredevis efter 3 Øre pr. Styk og for Mange vil det da blive billigere at benytte Byposten end Ærindsgut.»

24. febr. 1881.

Stentrykk, ark på 48, tagget 11½ : 12.

1. 3 øre rødbrunt i nyanser	0,35	4,—
2. 5 » blått » »	0,35	2,50
3. 8 » grønt » »	0,35	—

Tallene er innsatt separat på platen — eller raden? — og deres stilling varierer. Uttagede er proofs (3 og 8 øre kjennes).

Jan. 1882

trykt hos Bradbury, Wilkinson & Co., London, tagget 14 : 14½.

4. 2 øre gråbrunt	0,05	3,—
-------------------------	------	-----

Uttagete i gråbrunt på tykt papir eller i rødilla med eller uten «Specimen» er prøver, (arkenens marg er *ikke* tagget).

Jan. 1883.

Nr. 4 med sort påtrykk i håndstempel.

5. 5 på 2 øre, tall 9 × 5 mm	—	50,—
------------------------------------	---	------

Der finnes også andre typer i håndstempel, men bare det oppførte er ekte.

6. 5 på 2 øre, tall 9 × 5¼ mm	0,15	10,—
7. 5 » 2 » » 8½ × 6¼ mm	0,75	—

I det alminneligste trykk er nr. 7 den siste loddrette rad tilhøyre, dvs. høyre

side er alltid utagget. Fra andre, sjeldnere, opplag stammer nr. 7 med tagging på alle sider, også i par, eller med venstre side utagget.

Juni 1883,

ligner nr. 4, men stentrykk, tagget

11 : 11½.		
8. 5 øre rødt	0,20	4,—
9. 8 » grått	0,20	—

Prøvetrykk 8 øre utagget på stivt papir, også stemplet.

April 1887.

Rensdyr på punktert grunn, tagget 11½.

10. 2 øre blått midten rosa	0,15	3,—
11. 5 » lillarødt på blå	0,15	3,—
12. 8 » grønt på brunfiolett	0,15	3,—

Prøvetrykk: 2 og 5 øre utagget.

Der er 10 typer, 1 rad av hver verdi gjentatt 10 ganger i arket.

1895/96.

Rensdyr på linjert grunn, noe større format, ark på 25, stripet papir, tagget 10½ : 11.

13.	2 øre grønt, midten gul	2,—	2,50
14.	5 » lilla, midten blå	5,—	3,—
15.	5 » brunrødt, midten blå	2,—	2,—
16.	8 » rosa, midten lilla	2,50	3,—
17.	25 » fiolett, midten grøn	2,50	4,—
	I 25 » glatt papir	2,50	—

Dårlig trykk. Mange nyanser.

Poststempel.

Der er brukt flere forskjellige, først toringstempel med dato i 3 linjer i sort, videre et avlangt stempel med firmanavn, mest i fiolett. Derpå et toringstempel uten dato. Den siste og delvis nestsiste utgave bærer i regelen et noe større toringstempel med rensdyr i midten hvilket også er brukt til avstempling i ark av siste utgave. (De andre utgaver er neppe avstemplet i ark.)

Trondhjems Bypost.

I. G. F. Kroghs Bypost.

Åpnet 17. november 1865, overgikk til Brækstad & Co. 1870.

I Trondhjems Adresse-Kontors Efterretninger for 17. nov. 1865 annonserer Krogh at han: «Dags Dato har aabnet Trondhjems Bypost-Kontor, som er aabnet hver Søgnedag fra kl. 9—10 Form. og 2—6 Efterm. Breve og Regninger modtages til Ombringelse i Byen og Forstæderne, saavel som Pakker indtil 20 Punds Vægt. Ombringelse betales med: 1 almindeligt Brev eller Regning 1 Skilling, 1 Pakke af indtil 1 Punds Vægt 2 Sk., indtil 5 Pund 4 Sk., indtil 10 Pund 6 Sk., indtil 15 Pund 8 Sk. og 20 Pund 12 Sk.

Breve, hvorpaa ønskes Svar forudbetales med 4 Skilling og disse maa være forsynede med fornøden Paategning, hvor Svaret skal afgives. Breve, hvorpaa Svar ikke ønskes kunne efter Behag betales enten af Afsenderen eller Modtageren. Frimærker à ... Skilling erholdes saavel ved Kontoret som for endel hos d'Hrr., hvor Postkasserne ere anbragte, hvilke Kasser vil blive tømt hver Dag kl. 10 Form. og Kl. 4 Efterm.»

Redaksjonelt sier avisen den 19. s. m.: «Den private Bypost og Bybudindretning, hvorom der for nogen Tid siden var Tale, er nu sat i Gang. Begge Indretninger vil for mange være til stor Bekvemmelighed og man kan derfor ikke betvile, at de vil blive benyttede; dersom dette sker i en for Entreprenuren nogenlunde tilfredsstillende

Udstrekning, vil formentlig Bybudindretningen snart faa en fuldstændigere Organisation end den nu har.»

Den 29. s. m. kommer en «Indsendt» med klage over at: «Smaa gutter nedlægge i Kassen ubetalte Breve fulde af Næsevisheder og uforkammetheder. Herved bevirkes at ingen vil modtage ubetalte Breve, thi brændt Barn skyr Ilden. Dette er naturligvis til stor Skade for Byposten, som derved bliver betragtet med Mistro og det vil være for galt om den nyttige Indretning skulde gaa overstyr paa Grund af Mistro og Mistillid . . .»

17. nov. 1865

I type, ornamentene i hjørnene lange — en fugl? — tynt papir, utagget.

1. 1 sk. brunt i nyanser

Ca. 1867

II type, tykt, nr. 2 tynnere papir, ornamentene kortere — en blomst? — utagget.

2. 1 » brunt i nyanser

3. 1 » olivgrått

4. 1 » brungult, grågult

Tagging 14 (nr. 4) er «privat» fra Liverpool.

Type III og IV se Brækstads Bypost.

Poststempel

bruktet ikke, bare blyant.

Brækstad & Co.s Bypost.

Overtok Kroghs Bypost omkring 1870, lukket 1. juli 1913. Portoen var i 1888 2 øre for sirkulærer, 4 øre for brev, 8 øre for brev til fjernere forsteder samt pakker og 16 øre for større pakker (for ½, 1, 2 og 4 sk.) Der var 22 postkasser som tømtes kl. 9—10 og 4—5. Der utbragtes ca. 30 000 forsendelser årlig og byposten ble drevet lønnsomt helt til 1913, i konkurrans med den dyrere statspost.

Innehaveren John Brækstad drev også et trykkeri m. m. Han holdt lager av alle utgitte merkeserier og etterhvert som de solgtes ut, laget han nye opplag. Slike nyopplag av skillingsmerkene oppføres her som «Nytrykk» — (originalplatene ble ødelagt i 1878) — av øremerkene derimot som originaler, da det nærmest var et tilfelle hvilket merke et brev fikk påsatt. I en korrespondanse fra omkring 1900—1905 fantes *alle* 2 og 4 øre, også av den store utgave fra 1878. Brækstad døde våren 1913.

1870?

Merker i type II med svart påtrykk B & Co.

5. 1 sk. olivgrått, grønoliv	—	50,—
6. 1 » okergult	—	50,—

Disse 2 merker er trykt fra andre plater enn nr. 3 og 4 og finnes neppe uten påtrykk eller utagget.

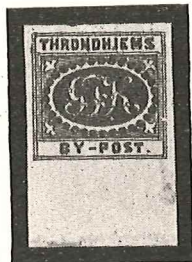
1872?

do. Type III, tynnere innskrifter, lite punkt eller strek etter Bypost, overtrykt B & Co. i svart.

7. 1 sk. olivgult, gjennomstukket .	—	40,—
8. 1 » olivgult, tagget 12	40,—	—

Av nr. 7 kjennes et eksemplar med rødt påtrykk.

Nr. 5—8 er mest annullert med blekk eller blyantstreker. Med poststempel kjennes de bare med årstall 1872 — første kjente dato er fra mai 1872.

1871/72.

Type III uten påtrykk.

9. 1 sk. olivgult, utagget	2,—	—
10. 1 » olivgult, tagget 12	40,—	—

Disse merker har utvilsomt vært i bruk samtidig med nr. 7/8 og oppføres derfor som utgitte merker.

Taggingen 12 er god med store huller, forskjellig fra senere tagging 11½—12½) som alltid er mer eller mindre dårlig.

Nytrykk (etter 1877).

Type IV små innskrifter, uten punkt.

I. 1 sk. gråbrunt, utagget	0,10	—
II. 1 » brungult, utagget	0,10	—
III. 1 » brungult, tagget 11½—12	2,—	—

do. med påtrykk B & Co.

IV. 1 sk. gråbrunt, gjenn.stukket	0,25	—
V. 1 » brungult, gjenn.stukket	0,25	—
VI. 1 » brungult, tagget 11½—12½	2,50	—
VII. 1 » brungult, utagget	5,—	—

I Ferrarisamlingen var et eks. av nr. VII med omvendt påtrykk.

Overtrykkfargen er svart i nyanser, noen nesten rent blå, andre i en «metall»-farge nærmest blåsvart.

Disse nytrykk kan finnes ekte brukt.

Jan. 1872.

1 type, bred spende, *fargede* perler i spende. Stentrykk, tagget 12—12½.

11. ½ sk. blått i mange nyanser ...	1,50	4,—
12. 1 » rødt —»— ...	1,50	2,—
13. 2 » grønt —»— ...	1,50	7,50

Av nr. 12 kjennes et eks. på loddrett stripet papir.

Alle også med dobbelt tagging, 1 sk. i horisontalt par med midten utagget.

1873/74

do. II type, bredere format, større mellomrom og tagget 12 med meget små huller.

14. ½ sk. livligblått 10,— —

Også sett utagget. Ikke funnet brukt.

1875(?)

do. III type, noe større merker og bredere mellomrom, smal spende ufargede perler, tagget 12½.

15. ½ sk. blått i mange nyanser ... 1,50 4,—

16. 1 » rødt i mange nyanser ... 1,50 2,—

(2 sk. bare i nytrykk (nr. X.)

1 sk. i par med midten utagget og med dobbelt tagging.

Nytrykk

fra andre plater, mange opplag, dårlig tykt eller tynt papir og dårlig tagging. *Gitter* ved siden av spenden, mot bare enkle linjer på originalene (nr. 15/16).

VIII. ½ sk. blått i mange nyanser... 0,20 —

IX. 1 » rødt —»— ... 0,20 —

X. 2 » grønt —»— ... 0,20 —

Utaggede er fra restbeholdningen — ufærdige nytrykk.

1876/77

som type I, men tagget 13—14, store huller.

17. 1 sk. blått 100,— —

18. 1 » teglrødt 50,— —

19. 1 » grønt 90,— —

Disse er prøvetrykk fra ca. 1872, som ble tatt i bruk i overgangstiden fra daler til krone — da alle beholdninger i skilling skulde oppbrukes.

Av nr. 18 kjennes et utagget eks. Av 1 sk. grønt har King-Farlow et eks. tagget 12 — omtrent som nr. 14.

1876/77

kurserende merker med påtrykt tall i svart. Verdi i skilling.

20. ½ (skilling) på 1 sk. (nr. 16) 25,— —

21. 1 » » ½ » (» 15) 10,— —

22. 1 » » 2 » (» 13) 2,— 6,—

Av nr. 20—21 (og 24) finnes ikke nytrykk så Brækstad må ha glemt dem. De er originaler, Tiffany kjøpte dem i New York i juli 1877.

I en stor blokk av nr. 22 hos Ferrari hadde 3 merker omvendt påtrykk — den eneste uregelmessighet ved påtrykkmerkene som kjennes.

Do. påtrykk i øre:

23. 2 (øre) på ½ sk. blått (nr. 15) 1,50 10,—

24. 2 » » 1 » rødt (» 16) 25,— —

25. 4 » » 2 » grønt (» 13) 3,— 6,—

26. 8 » » 2 » » (» 13) 5,— —

Nytrykk

nr. VIII og X overtrykt.

XI. 1 på 2 sk. grønt 0,25 —

XII. 2 » ½ » blått 0,25 —

XIII. 4 » 2 » grønt 0,25 —

XIV. 8 » 2 » » 0,25 —

Mange opplag, flere typer av tallene og mange nyanser.

Utaggede er fra restbeholdningen — ufærdige nytrykk.

Nov. 1877.

Stort format, stentrykk, tykt papir,
tagget 12.

27. 2 øre blått og grønlig i nyanser	0,25	1,—
28a. 4 » rødt og gullig	0,15	0,50
28b. 4 » brunrødt og gullig	0,25	1,—
29. 8 » grønt og gullig	0,25	5,—

(Forts.)

Bestemmelser for eksport og import av frimerker av 10/10-1941

1. All forsendelse av frimerker til og fra utlandet må gå gjennom Oslo Filatelist-Klub.
2. I de tilfeller hvor det dreier seg om eksport eller import av frimerker som skal betales over clearing må vanlig søknad om eksportlisens, henholdsvis søknad om valuta, sendes til Handelsdepartementet gjennom Oslo Filatelist-Klub med klubbens påtegning.
3. Ved eksport av ubrukte norske frimerker må varene være forskuddsbetalt over clearing.
4. Ingen sendinger fra eller til vanlige samlere må overskride en verdi av kr. 100,—, og norske filatelisters konto hos hver enkelt utenlandsk forbindelse må aldri overskride en saldo på motverdien av kr. 250,—. Samlet tilgodehavende i utlandet må ikke overstige kr. 2 000,—.
5. Ingen sendinger av frimerker til eller fra handlere (dvs. de som driver forretningsmessig eksport og import av frimerker og til dette har skraphandler-bevilling) må overskride en verdi av kr. 500,—. I særskilte tilfeller kan Handelsdepartementet etter anbefaling fra Filatelistklubben gi tillatelse til å overskride dette beløp. Norske frimerkehandleres konto hos hver enkelt utenlandsk forbindelse må aldri overskride en saldo på motverdien av kr. 1000,—. Samlet tilgodehavende i utlandet må ikke overskride kr. 5000,—.
6. Betaling av frimerker som er eksportert eller importert, henholdsvis levering av frimerker i bytte, må finne sted innen en måned etter at mottakeren har mottatt forsendelsene. Dette må eksportøren gjøre mottakeren uttrykkelig oppmerksom på.
7. Det må ikke gis tillatelse til nye forsendelser av frimerker fra Norge hvis tidligere nevnte saldi derved blir overskredet eller hvis fristen for oppgjøret (jfr. p. 6) blir overskredet.
8. For retur av mottatte frimerker behøves ikke lisens fra Handelsdepartementet forutsatt at merkene ikke er betalt til eller fra utlandet. Slike forsendelser må returneres

fra mottakeren innen 2 uker etter mottagelsen.

9. Ubrukte gangbare norske frimerker må ikke innføres og ubrukte utenlandske frimerker må ikke utføres til det land hvor frimerkene er utstedt. Unntatt herfra er returforsendelser (jfr. p. 8).
10. Oslo Filatelist-Klub overtar den fulle kontroll med at bestemmelsene blir overholdt både for eksport og import. Klubben er pliktig til å levere bøker, oppgaver o. l. over eksport og import til Handelsdepartementet, Norges Bank eller Norges Clearinginstitut på forlangende.
11. Handelsdepartementet har rett til når som helst, uten varsel, å oppheve denne spesielle ordning.
12. Unntatt fra bestemmelsene er forsendelsene av frimerker fra Postverkets Frimerkesalg til samlere, der som hittil vil få utførselslisens direkte fra Handelsdepartementet.

HANDELSDEPARTEMENTET,
Eksportlisenkontoret.

Ved frimerkeforsendelser må iakttas følgende:

1. a) De frimerker som ønskes sendt, må legges i en åpen konvolutt påført *noyaktig* mottager og avsenderadresse. Porto for videreforsendelse i rekommandert stand *må påklebes*.
b) Sendingen legges i en annen konvolutt adressert til: Oslo Filatelist-Klub, Byttekontrollen, postboks 298, Oslo.
c) Hver sending kan inneholde brukte eller ubrukte merker til den i bestemmelsene fastsatte verdigrense (se pkt. 4 og 5). Ved omregning til norsk mynt blir dagskursene lagt til grunn. *Sendingens samlede verdi må oppgis*, og nota eller spesifikasjon medfølge. Helst bør også saldo med bytteforbindelsen oppgis i hver sending.
d) Sendinger fra utlandet *må sendes til Oslo Filatelist-Klub*, og adresseres på følgende måte:
Oslo Filatelist-Klub,
Byttekontrollen, postboks 298, Oslo.
for viderebefordring til:
Herr N. N.
Fullstendig adresse.
Man må gjøre sine bytteforbindelser oppmerksom herpå.
Alle sendinger må rekommanderes.
2. For hver *utgående* sending betales en avgift til Oslo Filatelist-Klub av 2 kroner for de med formidlingen forbundne utgifter. Handlere med skraphandlerbevilling betaler en avgift av 5 kroner for sendinger til verdi av over kr. 100,— inntil kr. 500,—. For inngående sendinger betales ingen avgift.
3. Forespørsler angående bytte bør alltid vedlegges svarporto. Oslo Filatelist-Klub vil til enhver tid såvidt mulig gi opplysninger om med hvilke land bytte er tillatt.
4. Oslo Filatelist-Klub overtar intet ansvar for sendingene.
5. Eksport av kilovare (uvasket massevare) er forbudt.

OSLO FILATELIST-KLUB,
Byttekontrollen.

Ovenstående bestemmelser gjelder inntil videre.
Oslo, 1/9 1943.

Spekulasjons-emisjoner

Jeg har ved en tidligere anledning tatt til orde for fortsettelse av det arbeid som i sin tid ble igangsatt på hr. Mossins initiativ for å motarbeide den overhåndtagende utplyndring av filatelistene ved utgivelse av erindringsmerker etc.

Det er selvfølgelig ikke min mening at samlerne skulde boikotte enhver utgave av merker, som ikke er postalt nødvendig. Arbeidet måtte legges an på å trekke opp retningslinjer i samarbeid med filatelistiske organisasjoner i andre land. Det vilde ikke bli vanskelig å påpeke de verste utvekster.

Da de fleste katalogutgivere er frimerkehandlere, vil det formentlig være håpløst å regne med en samlet opptreden på den front. Der finnes dog katalogutgivere som ikke er bunnet av handlerhensyn. Kunde en formå disse til å sløyfe prisangivelse på typiske spekulasjonsmerker og ikke ta dem med blant de løpende hovednr., var meget vunnet. Det vil kanskje bli en lang og trang veg, men det er ikke umulig at reaksjonen mot den no rådende galskap kommer hurtigere enn ventet.

En må som nevnt se bort fra de ledende kataloger, hvis utgivere er handlere. Arbeidet måtte her legges an på å utarbeide en fortegnelse over de katalognr., som representerer opplagte spekulasjonsmerker.

Jeg går ut fra at der finnes medlemmer i O.F.K. som gjerne påtok seg de forberedende arbeider, og at klubben ofret endel til porto og trykksaker. Det er mulig at arbeidet til å begynne med måtte innskrenkes til innenlandsk propaganda, men dette vilde nok åpne øynene på mange, som no kritikkløst øser penger ut på serier, som neppe vil bringe den forventede glede, samtidig som hamstrere av oppjobbede serier kunde få noe å tenke på.

M. Tølsby.

BOKER og Tidsskrifter

Die Herren Verleger von philatelistischen Arbeiten werden ersucht, Rezensions-Exemplare davon an die untenstehende Adresse gef. zu senden:

Editors of philatelic works are requested to kindly send review copies to the following address:

Livres pour comte rendu, journaux etc. doivent être adressés à:

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT
Postboks 46, Høvik

Frimerkekompaniets Danmark-album.

Pris: kartong i Borek format kr. 13,50, papir i Schaubek format kr. 8,50.

Fra Frimerkekompaniet har vi mottatt det nye Danmark-album. Dette er det tredje i rek-

ken av de skandinaviske album firmaet tidligere har meddelt at det vil utsende. Norge og Sverige er allerede kommet. Albumet har samme vakre utførelse som sine forgjengere. Forlaget opplyser at kartongen for en del av opplagets vedkommende er noe tynnere, men under de nåværende forhold er det dessverre intet å gjøre med dette. Det er vel også disse forhold som gjør at bladene kun har riller og ikke lerretsfals. Men det er allerede litt av en presentasjon no å kunne produsere et album av den standard som Danmark-albumet har. Frimerkekompaniet har gjort alle landets samlere en tjeneste ved å ta opp fabrikasjonen av album, for også på dette område å gjøre oss uavhengige av import fra utlandet.

St.

Fra KRISTIANSANDS FILATELISTKLUBB har vi fått oversendt et litet hefte inneholdende fortegnelse over klubbens medlemmer samt en oversikt over de fordelere klubben kan by medlemmene. Likeledes inneholder heftet en fortegnelse over alle møtedager i inneværende år og fram til generalforsamlingen i februar 1944. Heftet er ikke større enn at man godt kan avse plass til det i lommeboken og således stadig ha det forhånden. Det er meget pent trykt i to farger.

St.

I likhet med Bærum og Grimstad filatelistklubber har no også TØNSBERG FILATELISTKLUB utgitt et litet hefte på 29 sider inneholdende medlemsfortegnelse, lover for klubben og Norsk Filatelistforbund, reglement for byttevirksomheten etc. Denne «Blåbok for Tønsberg Filatelistklub» inneholder imidlertid også en kortfattet, men meget interessant klubbhistorie, forfattet av den kjente Ungarnsamler, lektor Mauritz Hauge. Lektor Hauge gir en oversikt over klubbens tilblivelse, medlemsbevegelsen, frammøtet, økonomien og byttevirksomheten. Med særlig interesse leser en om Tønsbergklubbens samarbeid med andre klubber. Det viser seg at klubben har hatt fellesmøter med Drammens og Sandefjord filatelistklubber og «da det også er dannet en klubb i Larvik, og det vel heller ikke er usannsynlig at vi kan få en kollega i Horten, ligger betingelsene tilrette for et distriktslag, i tilfelle det første i Norge».

Tønsberg Filatelistklub har nedlagt meget arbeid for å organisere byttevirksomheten og har truffet avtale med Arbeidernes, Drammens, Fredrikstad, Gjøvik, Kristiansand, Lillehammer, Moss og Skien filatelistklubber om utveksling av byttemateriale. Reglene for denne byttevirksomhet finnes også i heftet. Her har vi jo grunnstammen for en byttevirksomhet som måtte kunde utbygges til å omfatte alle forbundsklubber! Heftet slutter med en huskeliste på 12 punkter, hvorav vi tillater oss å gjengi det 12te: «Betal kontingenten i rett tid, møt flittig på møtene og bruk utlånte kataloger og frimerkeutvalg med den største forsiktighet og korrekthet. Filateli forutsetter ærlighet. Vær oppriktig og ærlig mot alle klubbens medlemmer. Hjelp til å bevare den gode tone som alltid har hersket innen klubben». Måtte alle filatelistler legge seg disse ord på sinde, hver i sin klubb.

Når man har lest alle 29 sider sitter en igjen med det inntrykk at Tønsberg Filatelistklub nok også må regnes med blant de «energiske» klubber.

St.

Møtereferater fra Forbundsclubbene.

D'herrer Sekretærer må sørge for å sende inn referatutdrag omgående. Referatutdragene må være kortfattede, og skal være Redaksjonen i hende senest 10. i hver mnd. Sterkt forsinkede referater kan ikke påregnes inntatt.

Grimstad Filatelistklubb.

Formann: Stoffer Line.

Møtet i Krist Gundersens hytte den 12-8-43 kan betegnes som en milepel i klubbens historie.

Det var møtt fram 13 av Grimstads senior-medlemmer og 1 utenbys medlem. Man diskuterte spørsmålet om opprettelse av et hyttefond for å sikre klubben en sommerhytte, som bl. a. skal utleies til utenbys filatelister med familie i ferietiden.

Planen ble enstemmig godkjent og arbeidskomite valgt med herrerne Gullsmed Gundersen, tannlæge Hafstad, forretningsfører Carl Jørgensen og disponent Doller som medlemmer.

Til startkapital ga klubben kr. 100,—. Gjennom auksjon og utlodning som ble satt igang kom det inn kr. 100,— og som gave fra et utenbys medlem fulgte kr. 50,—.

Svar til Kristiansands Filatelist-Klub på et tidligere brev med forslag til 2 nye interklubbkonkurranser ble referert.

Som nytt utenbys medlem ble enstemmig opptatt hr. Harry Sætrang fra Bærum Filatelistklubb, Høvik.

Første møte i den nye høstsesong ble fastsatt til 1. september. Til dette åpningsmøte ventes en av landets fremste filatelister som foredragsholder.

De tilstedeværende ble bevertet med erstatningskaffe og krisekaker, øl, brus og bringebær. Det var god stemning og hyggelig samvær til sent om kvelden. *F. G. D.*

Kristiansands Filatelist-Klub.

Formann: Sigurd B. Johnsen.

Møte nr. 190 ble avholdt på Kathedralskolen tirsdag 11. mai 1943 kl. 19,30 under ledelse av formannen, hr. Sigurd B. Johnsen. 19 medlemmer til stede. Referat fra forrige møte ble opplest og vedtatt.

Formannen refererte 2 nye ansøknings om opptakelse som medlem. Deretter anmeldte bibliotekaren de siste tidsskrifter.

Man gikk så over til å avvikle aftenens auksjon. Ved våre auksjoner har der i alminnelighet vært frambudt få objekter, men denne gang var der kommet inn hele 50 objekter, hvorav flere meget gode. Omsetningen gikk livlig og auksjonen innbragte en etter våre forhold pen sum, nemlig kr. 322,75. De oppnådde priser var bra. Man hadde utsendt katalog over objektene og der var også kommet en rekke bud fra utenbys medlemmer.

Etter auksjonen hadde man en liten utlodning av 1 kg klipp og et 20 øre love, vm./tykk haledusk. Nettoutbyttet kr. 30,— gikk til Det filatelistiske fond.

Møtet hevet kl. 22.

J.

Møte nr. 191 ble avholdt på Kathedralskolen tirsdag 25. mai 1943 kl. 19,30 under ledelse av formannen, hr. Sigurd B. Johnsen. 16 medlemmer til stede. Referat fra forrige møte ble opplest og vedtatt.

Deretter ble hr. Sigurd Ørbak, Kristiansand S., enstemmig innvotert som medlem. En annen ansøknings ble avslått.

Postverkets sirkulære om de nye Grieg merker ble referert.

I 5 min. serien refererte formannen en del av det danske tidsskrift Populær Filateli.

Deretter framla hr. Hilmar Nilssen resultatet av sitt arbeid med klubbens avisutklipp, hvoretter vi fikk se hr. H. G. Hansens nymonterte Sverige samling. En del norske platefeil og varianter tilhørende hr. Y. Mathisen var også framlagt til gjennomsyn.

En gaveutlodning til inntekt for Det filatelistiske fond innbragte netto kr. 64,50 slik at fondets kapital no er kr. 445,05. Et pent resultat etter noen få måneders arbeid.

Formannen avsluttet så møtet og sesongen med noen ord idet han bl. a. ønsket medlemmene en god sommerferie og vel møtt igjen til høstens møter.

Møtet hevet kl. 22.

J.

Oslo Filatelist-Klub.

Formann: V. Dunér.

Postadresse: Boks 298, Oslo.

Kontor: Torget 8 IV, Oslo. Telefon 23 406.

(Kontoret er åpent mandag kl. 17—19, torsdag kl. 12—14.)

Klubben har Junioravdelinger.

Møte nr. 1063 ble avholdt i Oslo Filatelist Klub, Peder Clausens gt. 4 den 16 aug. 1943 kl. 19.30 under ledelse av formannen, V. Dunér. Tilstede var 79 medlemmer og 4 gjester.

Formannen for det nyalgte interimsstyre orienterte medlemmene om styrets nye sammensetning, samt varamennene. Deretter redegjorde han for styrets og klubbens forhold overfor den tidligere formann Harald Rising, hvorunder han meddelte at klubben no hadde mottatt praktisk talt alle sine eiendeler, men at styret arbeidet videre med ham vedrørende andre forhold.

Formannen leste så referat fra møte 19/7, og fra den ekstraordinære generalforsamling 26/7. Begge ble vedtatt uten bemerkninger.

Det ble opptatt to nye medlemmer, nemlig: 767 Arne Nielsen, Sandnes, og 768 stud. jur. Gudbrand Røssum, Oslo. To nye anmeldelser ble referert.

Formannen meddelte at Finn Gisholt og I. I. Jacobsen hadde bedt seg fritatt som medlemmer av Klubbaften-utvalget. I stedet var uttatt Tørgesen og Røsholm, med førstnevnte som formann. Videre meddelte formannen at det gjennom Postverket var kommet henvendelse fra Danmark om eventuell oppsetting av fortegnelse over norske særstempler. En slik fortegnelse fantes ikke i øyeblikket, hvorfor formannen hen-

stillet til norske filatelister å arbeide med spørsmålet.

Formannen refererte også endel bytteønsker fra utenlandske filatelister, samt endel trykksaker, hvoretter man gikk over til aftenens underholdningsprogram: Foredrag av I. I. Jacobsen, «Kåseri over Nederlandsk India, med filmframvising»

Foredraget var livlig og interessant, og filmen ga et godt innblikk i livet på disse etter europeiske forhold svære øyer. I. I. Jacobsen høstet sterkt bifall, og formannen takket ham på klubbens vegne. Aftenen fortsattes så med kameratslig samvær. Møtet hevet kl. 21.10.

Arnstein Berntsen.

*

Møte nr. 1064 ble avholdt i Oslo Filatelist Klub i Peder Clausens gt. 4 den 6. sept. 1943 kl. 19.30 under ledelse av formannen, V. Dunér. Tilstede var 78 medlemmer og 1 gjest. Referat fra forrige møte ble opplest og vedtatt.

Flg. nye medlemmer ble opptatt: 769 lektor Helge Warloe, Kr.sand S, 770 stud techn. Arvid Skavang, Tonsberg. Det ble referert 4 nye anmeldelser, adresseforandring for medl. nr. 443, og utmeldelse av medl. nr. 551.

Formannen leste opp en skrivelse fra presten Gustav Dietrichson jr., Rikshospitalet, om å skaffe frimerker som kunde tjene som en hyggelig beskjefteigelse for syke, delvis ubemidlede mennesker, og rettet en appell til medlemmene om å være behjelpelig med dette. Det lot til at flere av de tilstedeværende var interessert i å gi slik hjelp.

Videre omtalte formannen en situasjon som no var opstått for frimerkehandlerne, nemlig en eventuell tvungen stengning av disse forretninger, muligens bare endel av dem, og hvorfor formannen hadde gjort forestillinger hos rette vedkommende, med anmodning om at det avgjort måtte tas stilling til en sådan avgjørelse i dette spørsmål, at i alle tilfeller de forretninger som blir faglig ledet, fortsatt skulde holde oppe.

Formannen meddelte videre at styret no hadde sluttet kontrakt med Helge Reff, som fra 1/9 var ansatt som klubbens sekretær. Fra og med den 9. sept. vilde klubbens kontor, Torget 8, være åpent for medlemmene i tiden 12—14 om torsdagene og 17—19 om mandagene, undtatt helgedager. Ethvert utlån fra klubbens bibliotek måtte også ordnes i nevnte tidsrum.

31. august hadde styret oppnevnt Grimsgaard og Johnsen til å nedtegne formalia ved ordenspromosjonen for «Det Gylne Posthorn». — Man gikk så over til aftenens underholdningsprogram: Durban-Hansen, kåseri «Om frimerketrykning», ledsaget av lysbilleder. — Foredragsholderen gjennomgikk nøye de forskjellige trykningsmetoder, hvorunder han nevnte fordelene ved de respektive framgangsmåter. Han nevnte først den mest benyttede metode til frimerketrykning, høgtrykksformen boktrykk, og viste en rekke eksempler fra norske frimerker. Deretter nevnte han rotasjonstrykk (avistrykk) og pregtrykk, og flattrykksmetodene litografi og offsettrykk.

Foredragsholderen pointerte at de siste års store opplag hadde stillet stadig større krav til trykningen. Ved boktrykk-metoden oppstod ofte mindre ønskelige platefeil, mens disse for en vesentlig del undgås ved de moderne trykkmetoder, f. eks. dyptrykk. Av dyptrykksmetodene foretrakk han selv kobber-dyptrykk, idet dette

ga større dybdeskarphet og en ypperlig gjengivelse av småmotiver i forhold til rasterdyptrykket, som på sin side egnet seg utmerket for enkle motiver og hvor det var om å gjøre å frambringe en fin virkning i fargenyansering. Han viste en rekke eksempler på disse ting, og likeledes skisser og fotografier av framgangsmåter ved rasterdyptrykk-metoden.

Foredragsholderen høstet sterkt bifall for den klare og greie framstilling av det vanskelige problem. Formannen, V. Dunér, takket ham på forsamlingens vegne, og takket likeledes herr Møstue for utlånet av diverse gjenstander fra frimerketrykningen.

Man gikk deretter over til behandling av programposten «indre anliggender», og møtet ble ikke hevet før kl. 22.50, hvoretter man gikk over til kameratslig samvær.

Arnstein Berntsen.

Skien Filatelistklub.

Formann: Peder Jensen.

Skien Filatelistklub hadde sitt første møte denne sesong mandag 13. septbr., under ledelse av formannen, kjøpmann Peder Jensen.

Det ble referert en del skrivelser fra forskjellige klubber, som var innkomne i sommerhalvåret.

Klubben feirer til neste år sitt 20 års jubileum, og har i den anledning planlagt en utstilling i februar måned.

De forskjellige komiteer ble valgt på generalforsamlingen i vår, og man har gått igang med de forberedende arbeider.

Klubbens styre består for tiden av:

Formann: kjøpmann Peder Jensen.

Varaformann: Ing. J. Ben Johnsen.

Kasserer: Oscar Jensen.

Bytteleder: Arne Hylland.

Sekretær: Gunnar Halvorsen.

Medlems-annonser.

På denne plass kan medlemmer få innrykket annonser på inntil 5 petilinjor for kr. 3,00, som må betales ved bestillingen.

Har De interesse av følgende postfriske frimerker: Saargebiet Michel no. 134. England og kolonier: Komplet sett Silver Jubilee (248). Do. Komplet sett Coronation (202). Kontant eller bytte i bedre pent stemplede merker.

F. C. Moldenhauer, Postboks 65, Minde i Fana.

Saargebiet, Michel nr. 179—198 «Volkabstimmung 1935», ust. selges til høystbydende.

Kjell Trolldas, Gjøvik.

Salg. — Bytte. Jeg har godt utvalg i nyere danske førstedagsbrev og særstempler.

Skriv til: Carl Jakobsen, Våler Prestegård, Østfold.

Luftpostmerker kjøpes. Særlig søkes Frankrike, Lettland, Litauen, Lichtenstein, Serbia, Ungarn, Albania, Grekenland, Italia m/ kolonier, etc. Vennligst send spesifikasjon med pris til: Reidar Østby, Slemdal. Telefon 97 357.